

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 24

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO - JUNE 12, 1963

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

59-TIEJI METAI

GUBERNATORIAI PAS PREZIDENTĄ

Prezidentas už Taiką Revoliuciją Rasių Santykiuose

Prezidentas kvietė Amerikos Miestų Galvas susirūpinti Rasiniams Santykiams; Pasiūlė Penkių Punktų Programą; Vyriausybė Nori Susitarti Su Respublikonais Kongrese Dėl Civilinių Teisių Įstatymo; Alabamoj Gubernatorius Nori Ožiuotis.

Prezidentas J. F. Kennedy pereinąs sekmadienį kalbėjo Hawajuose, Honolulu mieste Amerikos miestų majorių suvažiavime. Ten jis plačiau aiškino rasinių santykių klausimą ir kvietė amerikiečius nebesitenkinti tik žodžiais, bet užtikrinti negrų mažumai lygias progas tiek mokyklose, tiek ir darbuose ir sulginti negrų piliečių teises su kitų piliečių teisėmis. Prezidentas ypatingai pabrėžė, kad nuo miestų vadovybių pareina gerų santykių įgyvendinimas atskirose vietovėse. Jis net pasiūlė penkių punktų programą, kurios miestų vadovybės turėtų laikytis rasinių santykių klausime. Būtent: kiekviename mieste sudaryti abiejų rasinių komitetų rasiams santykiams aiškinti ir gerinti; miestų patvarkymai turi atitikti konstitucijos reikalavimus dėl piliečių teisių lygybės testuose, parkuose, mokyklose, restoranuose, mokyklėse ir t.t.; miestų vadovybės užtikrina daugiau darbų negrams įvairiose pareigose; miestai išleidžia patvarkymus dėl piliečių teisių suliginimo gyvenvietėse, parūpinant darbų viešo patarnavimo įmonėse; visi miestų majorai a meniskai susirūpina ir imasi priemonių, kad jaunuoliai nesitrauktų iš mokyklų jų nebaigę, turėdami galvoje, kad jaunuolių negrų yra daug daugiau bedarbių eilėse.

Vyriausybė buvo pasiruošusi dar pereinąs savaitę įnešti į kongresą pasiūlymą išleisti naują civilinių teisių įstatymą. Bet reikalas buvo atidėtas, nes vyriausybė norėjo susitarti su respublikonų partijos vadais dėl tokio įstatymo rėmimo. Pasitarimai dėl tokio įstatymo darina. Jis bus įneštas į kongresą greičiausiai dar šią savaitę.

Rasiniuose santykiuose dabar nukreiptos visų akys į Alabamą, kur gubernatorius Wallace žada "atsistojęs universiteto tarpduryje" neįleisti į mokyklą dviejų studentų negrų, kurie šį antardinį, teismo patvarkymu, vyksta registruotis vasaros semestru. Gubernatorius sutelkė kelių policiją ir nacionalinės gvardijos dalinius "tvarkai palaikyti". Kai kurios rasistinės organizacijos telkiasi gubernatoriui "padėti", ir jau nemažai ginkluotų asmenų suimta, kurie rengėsi rinktis aplink universitetą ir, tur būt, nujaud

čia, kad ten gali būti progos patriukšmauti, o gal ir riaušes sukelti. Vyriausybė turi Alabamoj federalinės vyriausybės dalinius, kurie reikalui esant galėtų būti panaudoti tvarkai palaikyti, bet vyriausybė neaiškina, kokių būdu ji mano įvykdyti teismo įsakymą, kad negrai studentai būtų įregistruoti į Alabamos valstybinį universitetą. Alabamos gubernatorius gavo teismo įsakymą netrukdyti įregistruoti negrus studentus universitete, bet gubernatorius viešai skelbia, kad jis to teismo įsakymo nemano klausyti. Už pasipriešinimą jis gali būti patrauktas teismo atsakomybėn.

Visame kraste rasių santykių klausimai gyvai svarstomi. Negrų organizacijos ne tik pietinėse valstijose, bet ir po visą kraštą ragina vyriausybę nebeatidėti negrų teisių suliginimo, ir prezidentas mano, kad laikas "taikiai revolucijai" rasiniuose santykiuose yra visiskai pribrendęs ir nebegali būti atidėliojamas.

Kurdai Ruošiasi Atnaujinti Karą

Irake kurdų mažuma vėl ruošiasi imtis ginklo prieš Irako vyriausybę, kuri nesutiko duoti kurdams teritorinę autonomiją. Derybos dėl autonomijos ilgai buvo vedamos, bet prie susitarimo neprieita. Kurdai reikalauja autonomijos su vietiniu seimeliu ir vykdomąja valdžia, jie nori, kad Irako kariuomenė būtų sudaryta kurdų divizija ir reikalauja savo kalbą ir kultūrą bei kalbos teisių jų autonomijoje srityje. Kurdai yra gavę daug pažadų, bet pažadai pažadais ir paliko.

PERU RINKIMAI

Peru respublikoje sekmadienį, birželio 9 d. buvo rinkimai. Rinkimams tik pasibaigus ir pradėjus skaityti balsus, Apristų partija pasiskelbė, kad visoj eilėj vietų už tos partijos paduoti balsai kažkur dingę. Vyriausia rinkimų komisija tą kaltinimą patvirtino. Dviejose valstijose kažkokie apskrities politiniai suktai tos partijos balsotus pavogė ir pavogė lygti ten, kur apristų partija yra stipriausia.

Numatoma tose vietose nauji rinkimai.

Prezidentas John F. Kennedy vaisinga de vynis demokratų gubernatorius Baltuosiose rūmose. Iš kairės į dešinę: Phil H. Hoff (Vt.), Karl R. Rolvaag (Minn.), prezidentas, Elbert N. Carvel (Del.), John W. King (N.H.), Otto Kerner (Ill.), Lindcott Penbody (Mass.), Frank G. Clement (Tenn.), viceprez. Lyndon B. Johnson, Richard J. Hughes (N.J.), Mathe W. E. Welsh (Ind.).

Iranė Riaušės Dėl Žemės Reformos

Pereinąs savaitę Irano sostinėje Teherane ir kai kuriose provincijos vietose mahometonų kunigai (mullos) sukėlė riaušes prieš vyriausybės vykdomą žemės reformą. Su kunigais eina ir dvarininkai, iš kurių žemės imamos ir dalinamos valstiečiams.

Riaušėse žuvo apie 80 žmonių ir nemažai buvo sužeistų. Neseniai žmonių balsavimas milžiniška dauguma pasisakė už žemės reformos vykdymą, bet nepatenkintieji reforma sukurstė savo šalininkus priešintis vyriausybės vykdomai reformai. Daugiausia prieš žemės reformą agituoja kunigai, nes ir jų "šventųjų žemių" duodama valstiečiams. Tais juos ir išvedė iš pusiausvyros.

Irakas kariauja

Irakas skelbia, kad jis yra pasiryžęs užgniaužti kurdų maištą ir tuo tikslu atnaujinti karą prieš tą mažumą. Kurdų yra tik 1,125,000, o Irake iš viso yra 6 milijonai gyventojų.

PREZIDENTO SŪNUS

Laukdamas, kol prezidentas pasakys kalbą, jaunas prezidento sūnus sėdi automobilyje ir čilpia saldainį.

Kardinolai Renkasi Profumo Skandalas Rinkt Popiežiaus Jaudina Angliją

Romon jau renkasi katalikų bažnyčios kardinolai iš visų pasaulio kraštų rinkti naują popiežių. Rinkimai prasidės birželio 19 d. ir nežinia, kiek ilgai jie užtruks. Viso yra 82 kardinolai, bet kai kurie jų dėl ligų ar dėl politinių aplinkybių rinkimuose negalės dalyvauti (Vengrijos kardinolas Mindešentis gyvena Amerikos ambasadoje ir negali jos aplieisti).

Popiežiui Jonui 23-iam mirus, j laidotuves atvyko ir Lietuvos dvasininkų delegacija ir trijų asmenų. Delegacijoje yra kunigai Juozas Stankevičius, Česlovas Kriškaitis ir Povilas Bakšys, Kauno, Vilniaus ir Panevėžio vyskupijų valdytojai ir žinomi komunistų pakalikai.

Žodžių Nebeužtenka Reikia ir Darbų

Bostone lankėsi viceprezidentas Lyndon P. Johnson. Jis kalbėjo Tufts universiteto diplomų dalijimo iškilmėse ir ta proga prisiminė rasių klausimą Amerikoje. Viceprezidentas sako, kad atėjo laikas rasių santykius tvarkyti lygybės principu ir nebesitenkinti vien žodžiais. Konstitucija turi būti vadovas mums visiems.

Pagal viceprezidentą, rasių klausime Amerika priejo krizės, ir tik viena tere išietis — užtikrinti ra imams mažumoms lygias teises mokyklose ir darbuose. Viceprezidentas abejoja, kad negrai, ilgą laiką spaudžiami ir išnaudojami, labai veržtųsi draugauti su tais, kurie juos iki šiol spaudė ir išnaudojo, o to draugavimo si daugelis ir baukštosi.

Anglijoje pereinąs savaitę paaikšėjo, kad krašto gynybos ministeris John Profumo sakė netiesą parlamente, kad jis išaiškino dėl savo santykių su palaide gyvenimo mergaite Christine Keeler. Jis sakėsi neturėjęs su ja jokio neleistinų santykių, o pasirodo, kad jis su ja vis dėlto "draugavo" ir tuo metu tos mergaitės "draugų" buvo ir Sovietų Rusijos karo laivyno atache Jevgenij E. Ivanov. Ministeris Profumo pasitraukė iš valdžios ir atsi.tatydino, rašte prisipažino melavęs parlamente.

Dėl to skandalo Anglijos vyriausybėi gresia krizė. Macmillano vyriausybė gali būti priversta trauktis arba skelbti tuoj pat rinkimus.

Darbiečių vadas Maskvoje

Anglijos Darbo Partijos vadas Harold Wilson su keliais palydovais lankosi Rusijoje, kur jis matėsi su N. Chruščiovu. Neseniai jis lankėsi ir Amerikoje, kur turėjo pasimatymą su prezidentu Kennedy.

SAVO DARBO KŪRINYS

Sean Mason, 5 m. amž., džiaugiasi savo sukurto žaisliuku.

Maskvoj Susirinks Beveik Virsūnių Konferencija

Prezidento Kennedy, Macmillano ir Chruščiovo Patikėtiniai Tarsis Maskvoje Dėl Atominų Ginklų Bandymų Uždraudimo; Prezidentas Sako: Vilty Turi Būti Atmieštos Atsargumu, Bet Yra Didelis Reikalas Sulaikyti A-Ginklų Bandymus.

Adenaueris Ramina Silezijos Vokiečius

Iš lenkų dabar valdomos Silezijos pasitraukė ir išvaryti vokiečiai vakarinėje Vokietijoje kas dveji metai rengia savo saskrydžius ir ta proga vis kalba apie grįžimą į rytus. Siemet jų saskrydyje Koelne, kur dalyvavo 100,000 buvusių sileziečių, kalbėjo Vokietijos kancleris dr. Adenaueris. Jis sakė, kad pirmutinė sąlyga sileziečiams grįžti yra susitaikymas ir gerų kaimyninių santykių užmezgimas su Lenkija. Kai rytų Europoje bus užtikrinta pastovi taika, tada ateis laikas, kada žmonių judėjimas iš vienos valstybės į kitą bus galimas. Tada ir sileziečiai galės grįžti į savo senąją tėvynę.

Silezijos gyventojai, kurie pasitraukė ar buvo išvaryti iš to krašto, yra suvokietinti lenkai. Dar 1850 metais visa žemutinė Silezija buvo grynai lenkiška, germanizacijos banga ją užliejo 19-jo amžiaus antrojo puseje.

Viršūnių Derybos Bus Ir Azijoje

Filipinų sostinėje Maniloje tariai Filipinų, Malajų ir Indonezijos užsienių reikalų ministrai apie sukvietimą tų trijų valstybių vyriausybės vadų išspręsti įvairiems ginčijamiems klausimams. Svarbiausias klausimas, kurį aptaria ministrai ir kurį turės išspręsti vyriausybės vadai, yra Malajijos valstybės sukurimas. Malajų Federacija yra susitarusi su Anglija, kad nuo rugpjūčio 31 d. prie jos dės Singapuro miestas, Sarawak, Brunei ir kitos šiaurinės Borneo salos dalis, ir tokiu būdu susikurs apie 10 milijonų gyventojų turinti Malajijos federalinė valstybė. Filipinai ir Indonezija buvo priešingi tokios valstybės suikūrimui, bet dabar opozicija, atrodo, jau kiek apimsta.

HOFFA TURI VARGŲ

Vežikų unijos pirmininkas James Hoffa vėl traukiamas teismo atsakomybėn ir tai ne už vieną, bet už du jam primetamus prasikaltimus. Jam keliama byla už prisiekusiųjų teisę "pafiksinimą" ir už kelių milijonų dolerių iš unijos fondų panaudojimą kreivai.

Prezidentas J. F. Kennedy šį pirmadienį pakelbė, kad su rusais susitarta susitikti Maskvoje liepos mėnesį (tikslus laikas dar nenustatytas) ir tartis apie pasirašymą sutarties dėl atominų ginklų bandymų uždraudimo. Konferencija nebus "viršūnių pasimatymas" ji nebus nė užsienių reikalų ministerių pasimatymas, bet joje dalyvaus prezidento Kennedy, anglų ministerių pirmininko Macmillano ir premjero Chruščiovo patikėtiniai asmenys, kurie aptars tokios sutarties pasirašymo galimybes. Prezidentas mano, kad susitarti dėl atominų bandymų uždraudimo yra galima, nors visiskos garantijos, kad ne viena šalis nepraktikuos apgaulės, negalima turėti, bet yra pagrindo tikėtis, kad tokia sutartis būtų visų pasirašiusių valstybių interesuos.

Dar nėra žinoma, kas atstovaus Maskvos pasitarimuose prezidentą Kennedy, bet jau minima generolo McCloy pavardė. Apie tuos Maskvos pasitarimus prezidentas Kennedy tarsis su Anglijos ministru pirmininku Macmillanu šio mėnesio gale, kada prezidentas lankysis Londone, baigdamas savo kelionę Europoje. Anglijoje dabar iškilo "Profumo skandalas", todėl kai kurie anglų laikraščiai mano, kad laikas priimti svečią nėra visai patogus, kada nešvarūs šeimos marškiniai viešai skalbiami, bet apie ataukimą prezidento kelionės nieko negirdėti.

Kada Kinai Prašys Gražinti Kolonijas?

Kinų komunistai su itiks su rusų komunistais Maskvoje ir bandys išlyginti jų ideologinius skirtumus. Belaukiant tokio išlyginimo, kinų komunistai vis dažniau verčia rusus ir kitus baltuosius į vieną "kolonialistų ir imperialistų krūvą". Tai daroma ne per kalbą, bet ruo-

šiant dirvą kinų reikalavimui, kad rusai gražintų carų Rusijos pavogtas iš Kinijos žemes. Tokių žemių rusai iš kinų yra atėmę labai daug, ir kinai, tiek nacionalistai, tiek ir komunistai, to neužmiršta. Kinijai rusai buvo tie plėšikai, kurie ją daugiausia nuskriaudė. Toks kinų "teisybės ieškojimas" rusam nemalonus.

Birželio dienos

Kasmet mes lietuviai, latviai ir estai minime baisiąsias "birželio dienas," prisimindami pirmąjį masinį Pabaltijo kraštų žmonių gabenimą į sovietiškos vergijos stovyklas Sibire ir kitose Sovietų valstybės platybėse. 1941 metais birželio viduryje rusai išvežė iš Lietuvos į Sovietiją arti 40 tūkstančių žmonių. 33,000 pavarėdžių išvežtųjų žmonių buvo paskelbta Amerikos lietuvių spaudoje ir nemažas skaičius amerikiečių lietuvių sąrašuose rado savo artimųjų giminių ir pažįstamų pavardes.

Masinis žmonių gabenimas į rusišką vergiją buvo tiek žiaurus ir dargi lietuviams komunistams netikėtas įvykis, kad Lietuvos komunistai, pirmame savo pasitarime Rusijoje, pasisakė prieš tą žmonių trėmimą ir labai atsargiai šodžiais pasmerkė tokių masinių trėmimų neteisingumą. Tiesa, kartą pasisakė ir parodė savo lyg ir nepitarimą, lietuviai komunistai vėliau užmiršo viską ir apie ištremtųjų gelbėjimą visai ir negalvojo. Ko kito iš jų ir negalima buvo tikėtis, nes jie, rusams užplūdus Lietuvą, buvo tik okupanto įrankis ir jo padėjėjas, o ne savarankiškai galvojančios ir veikiantys žmonės.

Rusams grįžus į Lietuvą buvo daug ir didesnių masinių trėmimų. Jei per pirmąjį masinį žmonių gabenimą į vergiją apie 40,000 žmonių buvo išauta iš savo gimtosios žemės ir išgabenta prie prievartos darbų, tai vėlesnieji trėmimai palietė daug didesnį žmonių skaičių ir apie jų kančias ir žiaurų neteisingumą juos gabenant į svetimos šalies vergiją, nė vienas lietuvis bolševikas neužsimena, o jeigu savo raštuose rašytojai ir pamini, tai vaizduoja tą barbariškumą, kaip kokią kelionę į pikniką, o budelius gabentojus krikštija "liaudies gynėjais" ir lyg kokiais kankiniais. Net ir "Ivano Denisovičiaus viena diena" nesukėlė Lietuvoje jokio atviresnio atbalsio ir apgailestavimo. Turima kuvo ir pasiteisinti—girdi, "asmenybės kultas" daug negerovių pridarė, bet ką apie tai kalbėti... Gana, jei nukentėjusieji komunistai reabilituojami, o apie pilką masę kankinių nėra reikalo net kalbėti.

Rusų komunistų žiaurumai užkariatuose Pabaltijo kraštuose nepasibaigė ir dabar. Nemažas skaičius išgabentų lietuvių vis dar turi dirbti sunkius darbus kasyklose, giriose, sovchozuose ir kitokiose įmonėse Sibire ir kitose Sovietijos srityse, nors rusų komunistai ir giriasi prievartos darbų stovyklų panaikinimu. Tiesa, kai kur ištremtieji paleisti iš stovyklų, bet jie palikti trėmimo vietose ir pavadinti laisvais darbininkais, bet nuo savo darbo pasitraukti negali ir grįžti į gimtąjį kraštą jiems neleidžiama. Jie tęsia savo vergijos vargus sveturi ir apie juos Lietuvoje net užsiminti neleidžiama. Ne visos ir stovyklos dar panaikintos. Bolševizmo bandymas grįžti į žmoniškesnį vidaus tvarkymąsi daromas nedrąsiai, bijant viską pasakyti, privengiant audros, kuri kultūrai, jei netolimos praeities tiesa, visa tiesa, iškiltų aikštėn ir parodytų žmonėms tą kraują ir asarų prarają, į kurią bolševizmas buvo įstūmęs didelį kraštą ir kuriame tas kraštas vis dar kamuojasi, o valdančioji klika vis dar švaistosi pažadais ir tik trupiniai gerina vargą žmonių gyvenimą. Istorijos nelemtas posūkis įtraukė ir mūsų tautos kamieną į vargano, aziatiško "socializmo" balą ir tik naujas istorinis posūkis pačioje Rusijoje ar valstybių santykiuose galės nutraukti tuos nelaisvės rėžėjus, kurie mūsų tautą laiko priištą prie didžiojo kaimyno ir jam pajungtą. Išsilaisvinimo dienos laukiame visi, tiek sveturi gyvenantieji, tiek Lietuvoje esantieji lietuviai. Ta valanda ateis, jei visi jos ne tik lauksime, bet kiekvienas pagal savo išgales prie jos atėjimo pagreitinsio dėsimės.

Kaip rinks popiežių

Birželio 19 d. prasidės birželio 3 d. mirusio popiežiaus Jono 23-čiojo įpėdinio rinkimai. Ji rinks 82 kardinolai, iš kurių 45 buvo paskirti paskutiniojo popiežiaus ir, vadinas, popiežiaus rinkimuose dalyvaus pirmą kartą. Rinkimai vyks Sikstinos koplyčioje, kurios visi išėjimai ir langai bus uždaryti ir antspaudoti, su išoriniu pasauliu susisiekti nepaprastai reikalui esant bus palikti tik du telefonai. Kartu su kardinolais ir jų tarnais (tokių kiekvienas kardinolas turi po 2, iš jų vieną kunigą), uždaryti visam rinkimų laikui gydytojai, barzda-kučiai ir kitas reikalingas personalas.

Išrinktas bus laikomas gavęs du trečdalių balsų ir vieną, o jei dalyvių skaičius dalijasi iš trijų, pakaks dviejų trečdalių. Per dieną negalės būti balsuojama daugiau kaip keturis kartus. Se-

nau balsavimo lapelius dengindavo, bet Janas 23-čias įsakė juos surinkti, užant spaudoti ir laikyti slaptame archyve.

Birželio 19 d. balsavimo dar nebus, jis prasidės kitą dieną, nes ir kardinolai nėra visi vieningos nuomonės bažnyčios tvarkymo klausimais. Todėl kada jiems pavyks išrinkti popiežių, iš anksto niekas nežino.

Taip bus renkamas naujasis popiežius, bet taip nebus jį renkamas visą laiką. Per amžius keitėsi ir popiežių rinkimai. Kaip jie buvo vykdomi seniau, rasite S.

RUOSIASI PASAULINEI PARODAI

General Electric bendrovės prezidentas Gerald L. Philp (vidury) ir tos bendrovės atstovas būsimoj pasaulinėje parodoje New York Steven C. van Voorhis (dešinė) tariausi su Mickey Mouse kūrėju Walt Disney. Priešaky matyti tos bendrovės paviliono modelis. Disney žada pavilione panašiais į gyvus žmones modeliais pavaizduoti JAV istoriją.

Kaip seniau popiežius rinko

Istorija mums sako, kad iš pradžių kandidatų popiežių rinkimams skirdavo dvasiškiai ir pasaulietiški didikai. Tikinčiųjų minia tokius kandidatus užgirdavo, tik ne balsavimu, bet riksmu, vadinamąja aklamacija. Pasaulietiški didžiūnai dažnai staidavo kandidatus savo artimus draugus ir gimines, kad ir nedvasiškais. Iš tokių kandidatų kunigai rinkdavo popiežių. Rinkimus prižiūrėdavo vyskupai, kurie kartu buvo ir teisėjai, jie nusprendėdavo kas išrinktas.

Rinkimuose eidavo tokia pikta kova, kad dažnai prieidavo prie kruvinų riaušių. Taip buvo 251 metais renkant Kornelijų, 366 metais renkant Damazą, 418 metais renkant Bonifacą, 498 metais renkant Simaką, 530 m. renkant Bonifacą II-jį ir kitais rinkimais. (Žiūrėti Enc. Britannica).

Nuo panašių įvykių apsaugoti, pradėta prašyti civilinės valdžios pagalbos. Todėl, kai tarp dviejų kandidatų (Bonifacijaus ir Eulalijaus) kilo ginčas dėl klausimo, kuris jų buvo teisingai išrinktas, tai šitą jų vaidą turėjo išspręsti imperatorius Honorius, pasisakydamas už Bonifacą.

Po to buvo įvesta taisyklė, kad kilius panašius ginčams, rinkimai turi būti vykdomi iš naujo. Šį taisyklę tačiau nebuvo praktikuojama, nes pabijota, kad vykdančiam naujus rinkimus, galėtų kilti dar aštresnių susikirtimų. Prasidėjo ilgi laikotarpiai be jokio popiežiaus (interregnum).

Devintojo amžiaus pabaigoje Romoje tarp bažnytinų frakcijų prasidėjo aštrūs kiverčiai dėl popiežiaus Formozos, kuris buvo kaltinamas neteisėtai atsisėdęs į šventąjį sostą. Pasipiktinimas pasiekė tokio laipsnio, kad jau po jo mirties jo lavonas buvo išimtas iš kapo ir viešai išniekintas.

Netvarka ir sumišimai tęsėsi iki 11-ojo amžiaus vidurio. Per šitą laikotarpį po-

Michelsono straipsny, kurį sutrumpinę pakartojuame iš Keleivio 1958 m. Nr. 43.

piežiai jau nebuvo renkami, juos sodindavo į sostą karaliaujančios vyskupų ir baronų kirkios: viena klika įkeldavo savo favoritą, o priešinga klika jį "nuo sosto nuversdavo kaip išdėvį ir į meddavo kalėjimą arba nuuodydavo." (Enc. Britannica).

1033 metais popiežiu buvo patatytas 12 metų berniukas, nes taip norėjo įtakingas jo tėvas. Šitas vaikas buvo pavadintas Benediktu IV-tuoju ir savo elgesiu pridarė tokių skandalų, kad Romos didikai jį išvijo ir jo vietininku pastatė Silvestrą III-jį. Bet Silvestras išbuvo šventame soste vos kelias savaites ir žmonės sukelė prieš jį audrą. Tada išvytasai Benediktas pardavė savo "teisę" į sostą krikštaitėviui Gratianui, ir tas atsisėdė į sostą kaip Grigalius VI-sis. Tokiu būdu atsirado 3 popiežiai, kurie pradėjo pėstis dėl sosto.

Kadangi kiekvienas jų turėjo savo šalininkų ir priešų, tai neišvengiamai ir tas pašalinys įsitraukė ko ne visi Romos gyventojai. Nuolatos įvykdavo muštynių ir žudynių.

Negalėdamas šitos suirutės pakęsti, Romos imperatorius tuos besipešančius popiežius pasiuntė kur pipirai auga, o sostan pasodino Bambergo vyskupą, kuris pasirinko Klemeno II-jo vardą.

Kai Klemensas mirė, dvasiškiya jo vietininko jau nerinko, bet kreipėsi į Romos imperatorių, kad šis paskirtų naują popiežių. Jis paskyrė savo giminaitį.

Po to vėl buvo atnaujinti popiežiaus rinkimai, tačiau išrinktąjį turėjo užgerti imperatorius. Suprantama, kad jis galėjo išrinktojo ir nepatvirtinti. Tokiu atsitikimu reikėtų rinkti kitą.

Vėliau šita imperatoriaus teisė buvo žymiai susiaurinta, ir nuo Grigalius III-jo jau nė vienas popiežius neprašė, kad imperatorių jį pripažintų.

Dar vėliau iš popiežiaus rinkimų buvo išbrauktas ir žemesnysis dvasiškijos luomas. Atmetas ir tikinčiųjų pritarimas. Vieninteliais tei-

sėtais popiežiaus rinkikais liko tik kardinolai.

Popiežius Aleksandras III nutarė, kad kardinolų kolegija išrenka popiežių savo trim ketvirdaliais balsų. Jisai tikėjosi, kad šį taisyklę apsaugos rinkimus nuo "anti-popiežių," t. y. nuo priešingų popiežių, kurių praeityje dažnai atsiradavo ir kiekvienas jų reikšdavo pretenzijas į šventąjį sostą. Jau matėme, kad vienu laiku buvo net 3 tokie kandidatai.

Tačiau pavydo ir intrigu neišvengta, nes iš prigimties žmogus yra ir pavydus ir mažiau ar daugiau klastingas.

Popiežiui mirus, kardinolų kolegija buvo ir dabar yra aukščiausias bažnyčios autoritetas, kurio niekas negali pamokyti. Todėl, kai reikėdavo rinkti popiežių, kardinolai ilgai ginčydavosi, intriguodavo, o Roma vis neturėdavo popiežiaus. Pavyzdžiui, mirus 1268 metais Klemensui VI-jam, kardinolų kolegija ginčijosi 2 metus ir negalėjo popiežiaus išrinkti. Tada ji buvo uždaryta vyskupijos rūmuose, visos durys ir langai buvo užblokuoti, kad nė vienas negalėtų išeiti, iki visi jie nesusitars. Bet nieko negelbėjo ir tas. Tuomet žmonės nukėlė rūmų stogą ir, keptų karvelių vietoje, kardinolams davė tik vandens ir duonos. Kardinolai tada susitarė ir išrinko Grigalių X-jį. Interregnum (laikotarpis be popiežiaus) tęsėsi 2 metus 9 mėnesius ir 2 dieni.

Pasimokęs iš tokios netvarkos, Grigalius išleido įsakymą, pavadintą Ubi periculum (kame yra pavojus), kurio turinys buvo maždaug toks.

Popiežiui mirus, buvę prie jo kardinolai turi laukti kitų savo kolegų 10 dienų; tada jie susirenka į vieną popiežiaus rūmą ir užsidaro konklavoj; nė vienas jų negali turėti daugiau patarautojų kaip vieną, o ligos atveju du; konklavoj jie privalo gyventi visi kartu, nevalia net atskirų celių turėti; nevalia turėti jokio susisiekiimo su išore; maistas pristatomas per saugojamą langą; po trijų dienų bus tik vieno patiekalo, o po penkių dienų tik vanduo su duona ir šiek tiek vyno. Už konklavos laikotarpį kardinolai negauna jokio atlyginimo.

Šitokių suvaržymų norėta kardinolus priversti išrinkti popiežių be ilgų ginčų.

Kai įvyko didysis Romos katalikų bažnyčios skyliamas, konklavos buvo laikomos įvairiose vietose už Romos ribų. Grigalius X-to įstatymas kitų popiežių buvo kelis kartus keičiamas.

Konklavos yra praktikuojamos iki mūsų dienų. Jos vyksta aklinau nuo likusio pasaulio atskirtose patalpose, bet nuo išorinės įtakos, žinoma, visvien nėra laisvos.

Prancūzų rašytojas Aleksandras Dumas (Diuma) labai plačiai rašo, kaip intriguojantis ir papirkiamas buvo išrinktas popiežium Roderigo Borgia, kuris su savo auklėtine Rosa Vanossa buvo sugyvenęs jau penketą vaikų. Istorijoj jis žinomas Aleksandro VI-jo vardu. Jo popiežiaus pasipriešinimo tokiais skandalais, kad bangu apie tai net rašyti; vis tiek skaitytojais nenorėtų tam tikėti.

Šiandien tokių nedorybių Vatikane jau negirdėti. Dėl revoliucijų ir pažangos pakilo žmonių kultūra ir žy-

Kas savaitė

Rasių santykiai čia

Amerikos negrų judėjimas už lygias teises vis dar plečiasi ne tik pietinėse valstijose, bet ir siauriniuose didmiesčiuose, kur negrų gyventojų skaičius žymiai padidėjo karo ir pokariniais metais. Vyriausybė nori negrų judėjimą pasukti į legales vėžes, užtikrinant įstatymo keliu negrų lygybę krautuvėse, parkuose, teatruose, valgyklose, darbuose ir švietimo srityje. Bet kaip išleisti įstatymą, jei pietinių valstijų senatoriai jam priešins visomis priemonėmis?

Amerikos senate kiekviena valstija turi po 2 senatoriu. Ar valstija didelė ar maža, skirtumo nėra, visos jos turi po 2 senatoriu. Apskaičiuota, kad senatoriai iš 18 valstijų, kurios turi tik 11 milijonų gyventojų, gali su laikyti įstatymdavystę savo "filibusteriavimu." Vadinasi, 170 milijonų balsas gali užkliuti už 11 milijonų balsų ir palikti neišgirstas!?

Vyriausybė norėtų išvengti griežtos kovos kongrese, o jei prieitų prie kovos, tai norėtų, kad laimėjimas būtų užtikrintas. Dėl to prezidentas atidėjo vyriausybės ruošiamo civilinių teisių įstatymo projekto įnešimą į kongresą, kol bus susitarta su republikonų vadais dėl svarstymo tokio įstatymo kaip liečiančio nacionalinius viso krašto interesus, o todėl remiamą abiejų didžiųjų partijų, žinoma, nelaukiant pritarimo iš pietinių valstijų įstatymų leidėjų. Ar tokio susitarimo bus prieita? Rastant šiuos žodžius atsakymo dar nėra.

Vienai ar kitaip, rasiniai santykiai Amerikoje šiais metais žymiai pasikeis. Ne tiek negrų nerimas, kiek vyriausybės ir daugumos piliečių supratimas, kad toliau vilkinti nebegalima, verčia kraštą pajudinti iš vietos rasių santykius rasių sulygini-mo kryptimi.

Rasių santykiai Afrikoje

Rasių klausimas iškyla ir Afrikoje, kur Afrikos valstybių galvos neseniai nutarė išvaduoti dar kolonialinę priklausomybę tebesančias Afrikos sritis. Iš tokių sričių Afrikoje dar yra Portugalijos kolonijos ir, pagal Afrikos vadų manymą, Pietų Afrikos Unija.

Afrikos valstybės dabar kelia Afrikos "išlaisvinimo" klausimą Jungtinių Tautų saugumo taryboje ir sakosi norinčios sužinoti, kas yra jų draugas ir kas priešinasi.

Afrikos valstybės grasina ginklais sutvarkyti Portugaliją ir Pietų Afriką, o belaukiant to "sutvarkymo" Afrikos vadai norėtų paramos savo pasimojimams ir iš J. Tautų organizacijos.

Pietų Afrika yra nepriklausoma valstybė, kurios rasiniai santykiai kelia daug kam abejonių, bet ar dėl to yra Jungtinės Tautos pagrindas prisidėti prie tos

miai pakitėjo visas pasaulis. Neišvengiamu būdu turėjo kisti ir "amžinos" tiesos, ir "neklaidingi" popiežiai, ir jų rinkimų tvarka.

S. Michelsonas

esmėje nori Afrikos vadai, tai jau yra kitas klausimas. Jungtinių Tautų organizacija turi net ir savo čarterį įrašiusi, kad ne jos reikalas yra kisti į nepriklausomų valstybių vidaus reikalus.

Afrikos vadams tas gal ir valstybės likvidavimo, ko bus paaikškinta J. T. saugumo taryboje.

Rasių santykiai Maskvoje

Turi savo rasių klausimą ir Maskva, nors rusų bolševikai niekada neužmiršta pasigirti, kad jie tautybių ir rasių klausimus išsprendę pavyzdinčiai ir visiems laikams. Pasigyrimas yra vienas dalykas, o gyvenimo tikrovė visai kas kita.

Norėdami sukurstyti negrus Afrikoje prieš "imperialistus" ir kapitalistus, Maskvos bosai įkūrė negrams universitetą, pavadintą Lumumbos draugystės universitetu. Jame jau mokosi apie 2000 studentų iš įvairių Afrikos kraštų.

2000 negrų Maskvoje yra, rodos, tik lašas jūroje, Bet tas "lašas" rusams nebeaptinka. Kai negrai bando susidraugauti su rusėmis, rusų atsakymas yra kumščiai ir užgauliojimai. Tokių atsitikimų būta daug, o "Kamsomolo Pravda" įdėjo net neva reportažą apie vienos rusės studentės liūdną likimą, kai ji susibūčiuliavusi su kažkoku Machmedu, kuris ją nugirdęs, parūpinęs vaiką, o kai jie vedė, tai Machmedas ją pardavęs Afrikoje į paleistuvystės namus ar atidavęs į savo draugo haremą.

Tokiomis pasakomis komunistai šviečia rusaites ne-sibūčiulianti su Machmedais.

"Rasių klausimas" tegu ir išspręstas, skelbiasi ne tik Maskvoje, bet ir Prahoje, ir Sofijoje, ir kitose bolševikiškose sostinėse, kur tik mokosi didesni būriai negrų studentų.

Propagandos reikalu galima girtis, kad ir poetas Puškinas buvęs negras, bet kai negrų daugiau, leidžiama kumščiai į darbą.

Skandalai Anglijoje

Anglijoj naujas skandalas ir jau nebe pirmas. Pereitą savaitę paaikškėjo, kad MacMillan vyriausybės narys, karo ministeris Profumo, turėjo tą pačią už pinigų perkamą meilužę, kaip ir komunistinės Rusijos diplomatas, kuris neabejojamai buvo ir Maskvos šnipas.

Dalintis perkama meile su Maskvos šnipu-diplomatu gal ir nėra krašto išdavystė, bet didelės garbės tatai nedarytų niekam. Juo labiau, kad buvęs ministeris prisipažino neseniai melavęs atstovų rūmuose, kai jis tvirtino, jog jo santykiai su ta perkama mergužele buvę visi nekalčiai.

Keista karo ministerio J. D. Profumo giministė su rusų karo laivyno attachė Jevgeniju Ivanovu ir su Christine Keeler nėra pirmas skandalas, kuris jaudina anglus ir kelia rūpestio anglų draugų tarpe Amerikoje ir kitur.

J. D.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsienio "Keleivį." Kaina mums penki doleriai.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAMO,
TAS DUONOS NEPRABO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Prasidėjo gegužinės

Jau saulutė pradėjo kaitinti, todėl visi iš uždarytų talpų bėga į gamtą. Prasidėjo gegužinės.

Gegužės 26 d. Vytauto parke buvo sėkminga Seimių žmonių gelbėto draugijos, o birželio 2 d. SLA 57 kuopos gegužinės. Paskutinioji nebuvo gausi, bet linksma.

Cia sutikau Joną Žitinavičių, Feliksą Krasnauską, Bronę ir Juliją Sviklus. Jie visi yra sėkmingi verslininkai. Gal dėl to jiems sekasi, kad jie visur su lietuviais dalyvauja.

Mūsų mieste yra ir tokių lietuvių verslininkų, kurie savo biznį nori lietuviams remti, bet nuo jų visuomeninio gyvenimo nuošaliai laikosi, net Vasario 16 proga gailisi centą Lietuvos laisvinimo reikalams aukoti.

Birželio 23 d. bus spaudos gegužinė

Birželio 23 d. Woodland parke bus gegužinė, kurios pelnas skiriamas Keleivui ir Sandarai palaikyti. Seimininkės M. Mitrikienė, Julija Lendraitienė ir Ona Šilinskienė pasisžadėję pagaminti įvairių skanumų.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Vacys Kavaliūnas. **KALNŲ GIESMĖ**, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, **UPE TEKA VINGIAIS**, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, **PRIESAIKA**, Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$2.50.

Alė Rūta, **MOTINOS RANKOS**, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuvišiais, 397 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, **ŠIKŠNO-SPARNIŲ SOSTAS**, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: **VIENŠI MEDŽIAI**, 117 psl., kaina \$1.50.

Tos knygos gaunamos ir Keleivų administracijoje.

Juozas Kralikauskas, **TITNAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Juozas Švaistas: **ZIORIAI PLAUKIA**, romanas iš knygnešio kun. M. Sidoravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: **LIEPTAI IR BEDUGNĖS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Juozas Švaistas: **JO SUZADĖTINĖ**, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00.

Vytautas Alantas: **TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ**, 462 psl., kaina \$4.50.

Vincas Ramonas: **MIGLOTAS RYTAS**, 166 psl., kaina \$2.00.

Pranas Naujokaitis: **UPELIAI NEGRIZTA**, romanas, 509 psl., kaina \$5.00.

nu, gros Nevio-Simkaus geras orkestras. Vietą graži, didelę salę, gražią pievą, pilną žydinčių dobilų, pavėšį teikia milžinai ąžuolai ir aukštos pušys.

Aplinkui vanduo, ten pilna žuvų. Aną sekmadienį mums ten būnant, vaikas ištraukė 10 svarų karpi.

Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami šioj pirmoj spaudos gegužinėj dalyvauti. Nėra abejonės, kad būsite patenkinti ir paremsite mūsų spaudą, kurios padėtis nėra lengva.

Lankėsi svečių iš toli

Pas Joną Černių svečiavo si jo brolis Vincas Černius iš Michigan valstijos, o pas Kristiną ir Juozą Šalaviečius jo giminaitis Kazimieras Šalaviečius iš Pittston, Pa.

J. Baškys vedė

Gegužės 4 d. Juozas Baškys Sv. Columbo bažnyčioje Paxton, Mass., susituokė su Stase Patašiene. Medaus mėnesį jie praleido besivažinodami JAV ir Kanadoje, bet birželio 2 d. jau buvo SLA 57 kuopos gegužinėje. J. Baškys yra buvęs komunistų veikėjas.

Mirė trys lietuviai

Mirė Adomas Rožėnas, Agota Jušienė ir Kazimieras Džiaugis.

J. Krasinskas

WATERBURY, CONN.

Minėsime 1941 m. birželio išvežimų sukaktį

ALT rengia Baisiojo birželio išvežimų į Sibirą suakties paminėjimą šį šeštadienį, birželio 15 d. Geram orui esant, minėjimas bus atvirame lauke prie Sv. Juozapo parapijos mokyklos (John gatvėje), o jei bus lietaus — salėje.

6 val. 45 min. bus padėtas vainikas prie senosios mokyklos kryžiaus. 7 val. pamaldos Sv. Juozapo bažnyčioje, 7:30 val. iškilmingas susirinkimas.

Pagrindinę kalbą pasakys Vincas Rastenis, dainuos vienuolės Lucille Joseph vadovaujamas parapijos mokyklos mokinių choras ir gros tos pačios mokyklos mokinių dūdelių orkestras, kuriam vadovauja John W. Stokas.

Skautai ir skautės visur dalyvaus su vėliavomis.

Vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami minėjime gausiai dalyvauti.

VOKIETIJA

Dr. P. Karvelis vedė vokietaitę

Naujienos pranešė, kad dr. Petras Karvelis, 66 metų amžiaus, Nepriklausomoje Lietuvoje ne kartą buvęs ministras, žymus krikščionių demokratų veikėjas, 10 metų našlavęs, vedė 35 metų vokietaitę.

NAUJIENA

Ar Romos popiežius yra Kristaus vietininkas? Šitos idomos knygos dar turime nedidelį kiekį. Ją parašė kun. M. Valatka, 227 psl., kaina tik .1.20.

Socialdemokratų suvažiavimas

Birželio 1 d. New Yorke buvo Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos atstovų suvažiavimas, į kurį be Atlanto pakraščio kuopų atstovų, buvo atvykę atstovai iš Chicagos ir Detroito. Šį suvažiavimą pradėjo

SUVAŽIAVIMO PREZIDIUMAS

Dešinėj pirmininkas Jonas Janušis, kairėje sekr. Vladas Barčauskas, vidury sekr. Jonas Vilkaitis.

Centro komiteto pirm. Jonas Pakalka. Jis, pasveikinęs suvažiavimą, paprašė susikaupimo minute pagerbti mirusius draugus: Juozą Stilsoną, Antaną Žilinską, Barborą ir Vincą Keblaičius, Domininką Kasparką, Vytautą Sirutavičių ir kt.

Tai atlikus, į garbės prezidentumą pasiūlė dr. Pijū Grigaitis. Jis, sveikindamas suvažiavimą, pabrėžė, kad Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjunga atstovauja lietuvių tautai ir turi būti nepriklausoma.

Be to, sveikindamas suvažiavimą, pabrėžė, kad Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjunga turi būti nepriklausoma ir turi būti nepriklausoma.

Kairėj dr. Pijū Grigaitis, dešinėj Kipras Bielinis, abu ilgiau negu pusšimtį metų uoliai dalyvavę socialdemokratų eilėse.

gaitį ir Kiprą Bielinį, o suvažiavimui vadovauti Joną Janušį ir sekretoriauti Joną Vilkaitį ir Vladą Barčauską.

Suvažiavimą gražiu laišku pasveikino vienas senųjų Lietuvos socialdemokratų vadų, visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį buvęs jos socialdemokratų vadovybės priešaiki, — prof. Steponas Kairys, šiuo metu ligos prikalts prie kėdės, bet nepaliojęs domėtis ypač social-

cialdemokratų s-gos centro komitetas, SLA prezidentas Povilas Dargis, jo išdo globėja Eufrozina Mikuziūtė ir kiti. Ne vienas jų savo žodini sveikinimą sutvirtino "žaliukais". Jų sąrašas atskirai skelbiamas.

Suvažiavimas išklausė ir patvirtino Centro komiteto ir Literatūros fondo apy-skaitas.

Iš Literatūros fondo "dvasios tėvo" Kipro Bielinio pranešimo sužinota, kad

Policija neša į automobilį Toulogoo kolegijos kapelioną E. King, kuris kartu su 12 kitų demonstrantų nepaklausė policijos, liepusios pasitraukti nuo federalinių rūmų laiptų.

fondas jau išleido 5 knygas, tuoj atiduodama spausdinti S. Kairio atsiminimų antrąsias tomas, jau baigiamas paruošti Vlodo Požėlos, Kipro Bielinio ir kt. veikalai.

Kai kurios kuopos ir atskiri draugai uoliai fondo knygas platino, tuo ypač pasižymėjo detroitiečiai. Vienas leidinys (H. Tautvaišienės atsiminimai) jau išspaudintas, kiti ne, todėl nariams dar yra darbo ir šioje srity.

Daug dėmesio skirta sąjungos atstovo Amerikos lietuvių taryboje dr. Pijaus Grigaitis pranešimui apie ALT veiklą. Suvažiavimo vyraujanti nuotaika ir tuo reikalu pareikšta atskiroji rezoliucija.

V. Barčauskas pranešė apie Balso veiklą. Ten tarpusavio ginčų nesama.

J. Vilkaitis painformavo apie Programos studijų darbą, o Jonas Janušis ir Jackus Sonda smulkiai pavaizdavo sąjungos organo Keleivio padėtį.

Centro valdybą išrinkti: pirm. Jonas Pakalka, vicepirm. Bronė Spūdienė, sekr. Jonas Vilkaitis, išd Steponas Briedis, nariai — dr. Pijū Grigaitis, K. Bielinis ir Jackus Sonda, į reviz. komisiją: Aleksandras Šulaitis, Vladas Barčauskas ir Povilas Kraučukas.

Rezoliucijas paruošė komisija, kurioj buvo dr. P. Grigaitis, K. Bielinis, J. Vilkaitis ir J. Sonda.

Suvažiavimą baigė pirmininkaujantis, linkėdamas Centro komitetui uoliai sekti mūsų visuomeninį gyvenimą ir atsilipti į jo svarbesnius įvykius, visiems dalyviams sveikatos ir ištvermės kovoti ir toliau dėl to idealo, dėl kurio kovojo ligi šiol.

Suvažiavimo darbotvarkę baigus, jo dalyviai dar kelias valandas turėjo progos pabendrauti čia pat užkandžiaudami.

Z-is

EUROPOS DRAUGŲ SVEIKINIMAS

V. Vokietijos ir Belgijos lietuvių socialdemokratų vardu J. Glemža šitaip sveikino JAV lietuvių socialdemokratų sąjungos atstovų suvažiavimą, įvykusį 1963 m. birželio 1 d. New Yorke: Mieli draugai,

Vakary Vokietijos ir Belgijos lietuvių socialdemokratų širdingai sveikina Lietuvių socialdemokratų sąjungos suvažiavimą JAV. Geros sėkmės aptarti numatytus klausimus ir padaryti reikalingus nutarimus.

Lietuvių socialdemokratų Vokietijoje yra neskaitytina grupė, ir didelių darbų negalime nuveikti, nes lietuvių nedaug tėra, o ir tie labai išskaidyti. Turime pasitenkinti dažniausiai korespondenciniu būdu tarpusavyje susižinodami. Mes rūpinamės iš repatrijuojančių iš Lietuvos ir kitais būdais paskirti Lietuvos gyvenimą ir žmonių nuotaikas ir savo keliu perteikti į Lietuvą, kiek įmanoma, vakarietiškas nuotaikas. Tame darbe daug padeda lietuvių profesinės grupės tremtyje leidžiamas DARBININKŲ BALSAS. Jis pastoviai siuntinėjamas į Lietuvą ir susilaukia atgar-

sio.

Tai ir dabar būkime ryžtingi ir veiksmingi!

V. Vokietijos ir Belgijos lietuvių socialdemokratų vardu —

IŠ SAULETOS FLORIDOS

MIAMI, FLA.

Atgijo Balso skyrius

Balso skyrius Nr. 39 buvo užmiges, bet jis ir vėl prikeltas, išrinkta nauja valdyba: pirm. A. D. Kaulakis, vicepirm. F. Valys, sekr. D. Vartelkienė, fin. sekr. V. Ogden, išd. W. Zees, išdo globėjai J. Styles ir J. Sharp.

Gegužės 26 d. Kaulakių sode buvo graži Balso gegužinė. Į ją susirinko apie 80 asmenų. Po gardžių pietų buvo meninė programa, kurią atliko jaunuoliai, kalbėjo Balso pirm. prel Končius.

As stebėjau, kad tiek daug buvo naujųjų išvyčių. Virtuvėje triūsė Julija Styles ir Ona Balmanienė, prie stalų patarnavo Danutė Vartelkienė, Karolis Vertelka, Jazbutienė, dr. Alnina Jakutienė, Miami universiteto profesorė.

Violeta Ogden, Joana Kuhn, Ona Stack iškepė pyragų. Reikia paminėti ir mokytoją Oną Kaulakiene, kuri susilusi bėgiojo apie stalus, žiūrėdama, kad niekam nieko netrūktų.

Gegužinė davė \$150 pelno.

Klubo pokylis

Lietuvių klubas rengia pokylį liepos 4 d. JAV nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga. Visi kviečiami jame dalyvauti.

Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimas

Birželio 1 d. buvo eilinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus susirinkimas.

Be kitko, nutarta bendrai

Aiškiai pastebima, kad Rusijoje, o tiek pat Lietuvoje ir kituose bolševikų pavergtuose kraštuose, žmonių mintys veržiasi iš bolševikinių grandinių ir laisvę. Maskvos nuotaikos dažnai patenka į Vakarus per nuvykstančius ir Sovietiją spaudus atstovus ir ekskursantus. Lietuva užsieniečiai retai aplanko, bet ten mūsų broliai bolševikinio bato spaudžiami, irgi nori ir ieško gaivnancio tyro oro dvelkimo.

Vis dažniau, gal ir nesąmoningai, žmonių galvosena krypta į socialistines idėjas, amžiną žmoniškumą, humanizmą, minties laisvę, nesąncias idėjas. Tai mūsų veikimo kelias yra aiškus. Mus patiesina tik aktyvesnis įsijungimas į socialistinio judėjimo darbą tiek Vakaruose, tiek ir Lietuvoje.

Mes nežinome, kada komunistinės vergijos grandinės bus nutrauktos, ir todėl turime savo jėgas jungti ir auginti.

Atsiminkime, kad Lietuvos socialdemokratai, padedant JAV lietuvių socialistams, buvo priešakyje nuo praėjusio šimtmečio pabaigos socialistiniame ir visuomeniniame judėjime ir pirmiaujančiose pozicijose tiek 1905 m. revoliucijoje, tiek ir Lietuvos nepriklausomybei atgauti ir jos ūkiui atkurti.

Tai ir dabar būkime ryžtingi ir veiksmingi!

V. Vokietijos ir Belgijos lietuvių socialdemokratų vardu —

J. Glemža.

rengti 1941 m. birželio mėn. trėminių į katorgą minėjimą birželio 23 d. 3 val. popiet Lietuvos piliečių klubo salėje (3655 N.W. 34 St.).

Ne Krausai, bet Kadseliai išvyksta

Keleivio Nr. 22 buvo parašyta, kad į Europą išvyksta Krausai. Iš tikrųjų išvyksta ne Krausai, bet Antanas ir Elvira Kadseliai.

Miamiečių aukos

Vasario 16 d. minėjime miamiečiai viso labo sudėjo aukų \$507.50, iš vakarienes pelno gauta \$242.50, tuo būdu iš viso Lietuvos laisvinimo reikalams gauta \$750, kurie pasiūsti Amerikos Lietuvių Tarybai.

Stambesnieji aukotojai: Lietuvos piliečių klubas \$35, Ona Kaulakienė \$26, Sandaros 52 kuopa \$25, SLA 44 kuopa \$15.

Po \$10: ALRK moterų sąjungos 18 kp., Moterų socialinis klubas, M. ir J. Adomaičiai, W. Jankus, S. Kodienė, Dan Kuraitis, Pakniai (Schenectady), A. Skudinskienė, J. Tumavičius, K. Bukaveckas.

Po \$5: P. Aleksynas, Eug. Barauskas (Detroit), G. Birzys, Zof. Družilauskas, S. Einoris, J. Goodwill, dr. B. Gruzdas (Detroit), J. Lucai, Anita Karns, Jazbučiai, S. Mankus, Miškiniai, B. Narkasas, Neviai, Noreikos, K. Norris, M. Patrick, O. Pikutis, Ragickas, Ragiai, Ratkai, P. Raymond, F. Rodgers, O. V. Sanutauskas, Soboliai, Stokai, S. Svilainis, Telsinskai, J. Vilcinskis, Valaičiai, V. P. Yankus, M. Jovarauskas, W. Zieck, N. N., X.

Po \$3: A. Dičmonas, B.C. Mačiulaitis, Šinkus, L. Stasiulis.

Po \$2: Abrolet, A. Alekna, J. Ambroze, P. Bukia, St. Buksnienė, J. Dadurka, W. Dimšai, Jackos, Anna Kamen, J. Makutėnas, A. Mockus, A. Navickienė, J. Petrakis, E. Povilaitis, Purtilis, Rasčiai, Julia Shimkus, V. Sliažas, P. Stikunas, Steiraitis, Ed. Stupelis, J. Verbos, Vitkai, A. Zabertavičius, W. Zeesai.

Kiti aukoję po mažiau.

L. J. Stasiulis

HARTFORD, CONN.

Lietuvių radijo gegužinė

Tėvynės Garsų radijo gegužinė buvo gegužės 26 d. Lietuvos draugijų sode Hartforde. Nors oras buvo gražus, bet atsilankiusių nebuvo per daug.

Ištekėjo B. Simonavičiūtė

Lietuvių klubo sekretoriaus Petro ir Izabelės Simonavičių duktė Birutė gegužės 25 d. ištekėjo už Roberto Monaco. Į vestuvių puotą, kuri buvo Lietuvių klube, suvažiavo apie 300 svečių net iš New Yorke, New Jersey ir Mass. valstijų. Tokios gražios vestuvės retai tenka matyti.

Birutei ir Robertui Monaco linkiu ilgiausių laimingų metų.

A. Skabeika

Iš pavergtos Lietuvos

"Išsikombinuoja" septynias pensijas

(E) "Tie a" ir "šluota" pasipiktino buv. "bandito" Jono Mikelionio poelgiu: jis pasidirdino lietuvių kalba Ukrainos šachtos vadovybės užmokescio blankus, dar pažymėjimą, kad apakęs darbe, išsūpino Kaune ir Vilniuje sau tris pensijas, dar po dvi pensijas gavo seseriai, broliui. Per trumpą laiką Mikelionis, anot "Tiesos", iš valstybės pasiėmė 16,821 rublį. Būdinga, kad Lietuvos socialinio aprūpinimo įstaigos neatkreipė dėmesio, kad Ukrainoje, jos šachtose, vargiai pažymėjimai išrašomi lietuvių kalba. Pastaruoju metu J. Mikelionis pateko į kalėjimą, gi įvairiems pareigūnams paskelbti papeikimai.

Rusai centr. statistikos valdyboje

(E) Gegužės 24-26 dd. Vilniuje, Lietuvos Centrinės statistikos valdyboje, įvyko re. publikinis statistikos darbuotojų pasitarimas. Pranešimą padarė Lietuvos Centr. statistikos valdybos viršininkas B. Dubasovas, iš Maskvos buvo atvykęs I. Kapustinas.

Pamiršti šventosios žvejų reikalai

(E) "Lit. ir Menas", bei "Tiesa" komentavo liūdnas naujienas apie šventosios žvejus. Pagal "Lit. ir Meną" paskelbtą Ig. Piktumos str., jūroje ties šventąja žvejai tebežvejoja senais laivais, jiems labai trūksta inventoriaus. Per paskutiniuosius trejus metus beveik trigubai sumažėjo jų pajamos, gaunamos kolchoze iš žuvininkystės. Dėl to kasmet smunka ir žvejų darbo našumas, vis mažiau žvejų-kolchozininkų užsiiminėja žvejyba.

Tas apleistas kolchozas vadinasi "Pajūris", ir dabar partinis dienraštis siūlo išeiti: kolchoze sukurti valstybinį žuvininkystės ūkį. Žvejams turinti būti suteikta parama, nes kitaip žvejai

būsią priversti išsižadėti savo amato. Rašytojų savaitraštis priduria: "Pajūrio" kolchozui pirmininkauja S. Biriukovas, jis vią dmesį skiria žemės ūkiui ir žvejus nori jam pajungti. Žvejai, neįsąsami rūpestingo šeimnininko rankos, pradeda ieškoti laimės kitur. Pagaliau aliarmuojama: jei ir toliau būsianti tokia padėtis, tai netrukus visame pajūryje nuo Palangos ligi Latvijos sienos nebebus nė vieno žvejo.

Nusikaltimas: pasistatė namą ne iš darbo pajamų

(E) Liūdnas likimas ištiko Liudą Liešį, trejus metus gyvenusį Vilniuje su keturių žmonių šeima, dirbusį degtinės-likierių gamykloje krovėju, sargybos viršininku ir uždirbusį per mėnesį 80 rublių. Kai širvintų gatvėje išdygęs Liesio dviejų aukštų su brangiais baldais namas, patikrinusi speciali komisija nustatė, kad Liesis per trejus metus sukaupęs turto beveik už 25,000 rb. Liaudies teisme buvo iškelta byla, ir Liesiui pagal 1962 m. rugpjūčio 30 d. įsaką jo pastatyti namai buvo neatlyginamai paimti ir perduoti komunaliniam fondui.

R. Tamulis Europos bokso čempionate

(E) Maskvoje gegužės 26 d. prasidėjusiame Europos Sąjungos rinktinės sudėtyje yra ir du Lietuvos boksininkai — lietuvis Ričardas Tamulis ir Danas Pozniakas iš Vilniaus. Kaunietis Rič. Tamulis atstovauja antrą pusvidutinį svorį. Dabar prasidėjęs bokso čempionatas Maskvoje rengiamas pirmą kartą. Prieš dvejus metus Belgrado čempionate Ričardas Tamulis iškovojo žemyno čempiono aukso diržą ir aukso medalį (sovietiniai boksininkai Belgrade buvo laimėję penkis aukso ir tris sidabro medalius. 13-me bokso čempionate 1959 m. Liucerno mieste Tamulis neturėjo sėkmės, pralaimėjęs prieš lenką L. Drogosz.

Baisusis birželis

J. Vilks

Tikrai 1941 m. birželio būta baisaus. Daugiau kaip 30,000 per naktį sumedėtų Lietuvos gyventojų buvo ištremta Sibiro vergijon.

Tai buvo tik pradžia Lietuvos gyventojų naikinimo, kuris faktinai buvo pradėtas, kai 1940 metais Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. Jau tų metų liepos mėn. buvo suimta, kalėjimuose kalinama virš 7 tūkstančių asmenų. Mat, prieš įvykdant vadinamus liaudies seimo rinkimus, okupantai pasirūpino Lietuvos žmonėms įvairyti baimės, kad visi eity balsuoti, ir tuo tikslu suėmė daug žmonių iš šviesuomenės tarpo.

Bet 1941 m. birželio mėn. gyventojų išvežimai Sibiran vergų darbams dalinai lyg ir nublunka prieš visas kitas to karo metais Lietuvoje įvykdytas rudųjų ir raudonųjų okupantų žiaurības. O tos žiaurybės iki šiol nėra galutinai pranykusios.

Surinktomis Lietuvos gyventojų statistikos žiniomis

pasirėmęs, Kipras Bielinis į žangos zodyje jo parašytos knygos "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" išveda, kad tais okupacijos metais Lietuva neteko 959, 969 gyventojų, tai yra beveik vieno trečdalis prieš tai buvusio gyventojų skaičiaus.

Lietuva nebuvo to karo dalyvė. Lietuva, tuoj karui prasidėjus, pasiskelbė būsianti visai neutrali. Ir to savo nusistatymo laikėsi, nors buvo gundoma tiek vokiečių, tiek dalinai lenkų ir rusų į tą karą įsivelti.

Iš tų Lietuvai nelaimingų metų buvusių aukų skaičiaus Sovietų Sąjunga tenka 659, 969 ir rudiesiems vokiečiams 300,000. Suprantama, tie skaičiai yra apvalūs bei apytikriai. Vargu kada visai tiksliai iki vienos aukos bus tai apskaičiuota.

Jei ne anos to karo aukos, šiandien Lietuvoje būtų per keturis milijonus gyventojų, o dabar Sovietų Sąjungos padarytu gyventojų suraši-

TO MES NIEKADOS NEPAMIRSIME

čia matome Provenienškės (netoli Kauno) priverčiamųjų darbų stovyklos vaizdą, komunistams Lietuvą apleidus. Karui prasidėjus 1941 m. birželio 22 d. ir rytojaus dieną lietuvių sukilėliams paskelbus per Kauno ir Vilniaus radiją atstatomą Lietuvos nepriklausomybę, ant stovyklos vėliavos stiebo buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava. Birželio 26 d. stovyklą apsupo raudonosios armijos dalinys, įsakė administracijos personalui ir sargybiniams suėiti į aikštę ir čia juos visus iš kulksavaidžių sušaudė. — ne tik vyrus, bet ir moteris, mažus vaikus. Tada liepė aikštėn susirinkti suimtiesiems ir juos visus sušaudė. Viso labo sušaudė apie 450 asmenų. gvyų liko apie keliasdešimtį tų, kurie, pirmųjų šūvių nepataikyti, krito drauge su kliudytais, palindo po lavonais ir dėjosi mirę. Panašių žiaurumų išbėgantieji rusai įvykdė Rainių mokyklą prie Telšių, Panevėžį ir daug kur kitur.

nėjimu jų rasta tik 2,713,000 ir tarp jų dar esama daug kolonitų, iš Rusijos apgyvendintų.

Štai kodėl baisiojo birželio aukų paminėjimas taip giliai prigijo Lietuvos išeivijos tarpe. Štai kasmet ir JAV lietuvių išeivija bendromis suburtinėmis pastangomis birželio mėn. priimena ir pagerbia žuvusius.

Jei seniau neturėta tikslėsių žinių apie tų aukų skaičių ir jų kančias, tai dabar jau tuo reikalu yra surinktos daug dokumentinės medžiagos ir smulkmeniškai aprašytos.

Kokiose sąlygose teko gyventi ir kokius darbus teko dirbti ir mirti lietuviams, nugarūstiesiems prie Ledinuotojo vandenyno, mes žinome iš dokumentinio ir pačios autorės išgyventais faktais pagrįsto rašinio — H. Tautvaišienės knygos **Tautų kapinynas Sibiro tundroje**.

Kitas toks veikalas, kur nušviesta Sovietų Sąjungoje vergijos atsiradimas, to atsiradimo priežastys, vergijos apimtys, vergijos gyvenimo sąlygos, jos vaidmuo šalies ūkyje, pavergtųjų mirtingumas ir kt. — yra neseniai išėjęs **Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija**.

Baisiojo birželio paminėjimams ten tikrai gausu įvairios medžiagos, akivaiz-

džiai nušviečiančios, kurlink veda sovietinė santvarka su savo ūkio valdymo bei darbo kolchozine sistema.

Šia proga mums reikia įsidėmėti ir nepamiršti, kad ir dabar okupuotoje Lietuvoje eina tylus, lėtas ir gerai okupanto apgalvotas lietuvių tautos naikinimas.

Viešai skelbiama, kad rusų kalba esanti lietuvių tautai antroji gimtoji kalba. O ką tai reiškia? Tai daugiau pasakytą, negu kad rusų kalba yra valstybinė kalba. O kadangi įvairiomis priemonėmis beveik du šimtai milijonų rusų tautos gyventojų tiesioginiai veikia nepilnus tris milijonus lietuvių tautos žmonių, tai suprantama, kad tuo veikimu siekiama tą "antrąją lietuvių tautos kalbą" paversti pirmąja.

Lietuvos kolonizacija slavų kilmės žmonėmis vyksta visai nesidangstant. Kartu visuose didesniuose pavergtosios Lietuvos miestuose veikia kontoros, kurių tikslas verbuoti lietuvių Sibiran nuolatiniams apgyvenimui. Tų verbavimo kolonizacijų kontūrų adresai laikraščiuose nuolat skelbiami, taip pat skelbiama, kiek pavergtosios Lietuvos jaunimo išvežama Sibiran, šiuo metu daugiausia Kazachstanan.

Turėkime galvoje, kad Kazachstanan tauta taip pat,

Reikalaukim Lietuvai laisvės

Birželio 15 dieną sukanka dvidešimt treji metai, kai dideli Kremliaus kariuomenės daliniai, ilgai buvę sutelkti Lietuvos pasienyje ir parengti žygiui, okupavo Lietuvą. Ji buvo Europoje pirmoji sovietinio imperializmo auka.

Užgrobusi Lietuvą ir sunaikinusi jos valstybines įstaigas, Sovietų Sąjunga vykdė ir tebevykdo fizinį ir moralinį Lietuvos naikinimą, griaudama ūkį, tautinę lietuvių kultūrą ir šimtus tūkstančių žmonių žiauriausiu būdu tremdama į tolimiausius Sibiro kraštus. Tokį pat naikinimo būdą sovietai naudoja ir kaimyninėse Pabaltijo valstybėse — Latvijoje ir Estijoje.

Šių ir bet kurių kitų kraštų pavergimas yra atviros tarptautinės žaizdos, kurios plūsiuos tol, kol pasaulis nesiims tinkamų būdų ir griežtų priemonių šioms dvidešimtojo amžiaus žaizdoms gydyti.

Mūsų, laisvųjų lietuvių, uždavinys — šias Lietuvos žaizdas kelti ir viešai pasauliui rodyti. Minėdami šias BAIŠIŲJŲ BIRŽELIŲ — okupacijos ir didžiųjų trėmių — sukaktis, ayo susirinkimuose ir priimtose rezoliucijose REIKALAUKIME:

1. kad laisvųjų kraštų vyriausybės reikalautų Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose forumuose Lietuvai laivo apsisprendimo teisių, kurias jai Antrojo pasaulinio karo eigoje okupantas — Sovietų Sąjunga — atėmė;

2. kad Jungtinių Tautų specialioji kolonializmo komisija greičiau pradėtų svarstyti sovietinio kolonializmo panaikinimą Lietuvoje;

3. kad didžiosios pasaulio valstybės greičiau imtųsi žygių Antrojo pasaulinio karo padariniams likviduoti ir tuo pačiu pagreitinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą;

4. kad demokratinų kraštų parlamentų nariai ragintų savo vyriausybes, kad jų atstovai tarptautinėse konferencijose ir institucijose ne tik primintų Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos faktus, bet ir reikalautų šiam kraštui laisvės, kaip nuolatos reikalaujama kitų žemynų tautoms;

5. kad vakariečiai liautųsi tikėje, jog kultūrinių bei prekių mainų su Sovietų Sąjunga pagalba evoliucijos keliu bus sudarytos sąlygos sovietinei santvarkai pakeičti ir tuo pat keliu pavergtajai Lietuvai išsilaisvinti;

6. kad lietuvių išeivija, tragiškuosius birželių įvykius minėdama, išpareigotų dar energingiau ir ryžtingiau kovoti dėl Lietuvos laisvės, kad be sąlygų atvestų Maskvos agentų, nors ir lietuviškai kalbančių, siūlymus su jais bendradarbiauti ir tuo pačiu užkirstų kelią Lietuvos laisvinimo frontą skaldyti.

TEGYVUOJA LIETUVOS LAISVĖ IR JAI PASEIKTI MŪSŲ VIENIGA KOVOS DVASIA!

LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA DEMOKRATINĖ LIETUVA — MŪSŲ IDEALAS!

VYRIAUSIAS LIETUVOS
ISLAISVINIMO KOMITETAS

New Yorkas,
1963 m. gegužės 31 d.

Birželio 14-ją minint

STEPONAS KAIRYS

Kipras Bielinis, pirmas gavęs susipažinti su H. Tautvaišienės duomenimis apie mūsų tremtinių būklę arktikoje (Lenos upės žiotyse), įsigilinęs pažinti bolševikinio teroro esmę, jo vykdymo būdus, iškėlęs enkavedistų teroro metodus, yra manęs paklaues, kaip derėtų pavadinti tas būtybes, kurios sumanė ir įvykdė Birželio 14-ją?

Jis teigė, kad mūsų jiems vartojami pavadinimai — budeliai, žvėrys, išgamos ir kt. — yra per blankūs, kad bent artimai tas būtybes apibūdintų.

Supratau, kad K. Bielinis sako teisybę, ir susimąsčiau. Prisiminiau, kad rytų legendose kalbama apie kažkokią "jadžudžių-madžudžių" padermę, pasižymėjusią neįsivaizduojamu žiaurumu, bėra manęs paklaues, kaip derėtų pavadinti tas būtybes, kurios sumanė ir įvykdė Birželio 14-ją?

Štai koks šėtoniškas eina nutautinimo darbas! Pavergton Lietuvon atkeliami kiti gyventojai, daugiausia slavų kilmės, o lietuvių iškelti Sibiran tenykštės tautos rusinti. Ir dar kas: lietuviatės, ten atkeltos, apgyvendinamos tarp svetimųjų, o jaunieji lietuviai atski-

rai nuo jų.

Tikslas aiškus, — kad Kazachstanan ar kitose Sibiro vietose nesusikurtų lietuvių šeimos, kad susidarytų mišrios šeimos, ir tuo būdu dingtų troškimas grįžti pasavus, savo tėvų žemėn.

Taigi Baisiojo birželio aukų paminėjimas dabar įgyja jau ir kitą prasmę — tautos išlaikymo klausimo apmąstymą.

Lai būna Baisiojo birželio paminėjimų šūkis, kartu ir ryžtas, kad baisusis birželis nebuvo ir nebus lietuvių tautos išnykimo pradžia!

ti, kad bolševikų nukankintųjų esame ipareigoti nepažeisti tokios padėties, kurioje yra galimi tokio žvėriškumo pasireiškimai. Turime nepaliaudami kovoti, kad vėl būtų laisva mūsų Lietuva ir kad visi į ją keliai būtų visam laikui uždaryti Maskvos čeki.tui. Tai bus gražiausias žuvusiųjų pagerbimas.

Kaip aš atsimenu tą baisiąją birželio 14-ją dieną?

Okupanto režimas atrodė lyg aprišęs. Audros lyg ir nebuvo galima nujauti. Vytauto Didžiojo universitete, kuriame dirbau, nors ir buvo politrukas profesūrai sekti, bet dar buvo galima palyginamai ramiai dirbti.

Po darbo dienos grįžau namo į Fredą. Naktį prie mūsų namų atvažiuavo automobilis su dviem rusų kariškiais. Jie paklausė Marcinkevičiaus.

Marcinkevičius buvo mano žmonos Onutės dėdė, senas tardytojas, dabar pensininkas, gyvenęs mūsų namuose, politiškai švarus, kaip šiandien gimęs.

Rusai įsakė jam per valandą pasiruošti, nes teksią išvažiuoti. Dėdė nutirpo, rodos, supratęs, koks reikalas, ir, žodžio netaręs, pradėjo į lagaminą tvarkingai dėti vieną po kito naujutiels kostiumus, — buvo mėgėjas gražiai apsirengti. Taip patarė jam ir enkavedistai.

Pasiūliau jam ir pinigų įdaviau jam, kiek turėjau. Kai lagaminas buvo pilnas, rusai liepė atsisveikinti, ir dėdė su lagaminu ir palydovais išnyko už posukio, palikdamas namie klaidę tuštumą.

Nei dėdė, nei mes nesusivokėme, kas čia dedasi, ir kai tik vėliau nusileidome į miestą, sužinojome, kad šančiuose stovi ilgiausias gyvulinių vagonų traukinys, žmonių prikimštas ir raudonarmiečių saugojamas. Ten tikriausiai ir dėdė. Pamėginome jį pamatyti, bet nebuvome prileisti.

Miestas pilnas nerimo. Nebuvo beveik šeimos, iš kurios nebūtų kas išvežta. Paaiškėjo, kad tokie traukiniai stovėjo Utenoje, Šiauliuose, Panevėžy, Vilniuje, Marijampolėje ir kitur. Jau sužinojau, kad išvežta visa Alekno šeima iš Zeltiškio — motina ir trys sūnūs. Kaip dar neklaidė mūsų pačių? Buvo neaišku, buvo ir mums mįslė.

Vėliau, bėgdamas nuo dviejų slobinų — Hitlerio ir Stalino — į laisvuosius Vakarų, buvau pakliuvęs į rudmarškinio nagus, bet pavyko iš jų išsisukti. Vorkutos ar Sibiro pragaros išvengiau, bet žmona jo gavo paragauti ir dėl to nelaiku mus apėjo. Nebėra gyvųjų tarpe ir jos dėdės Marcinkevičiaus.

VOKIETIJA

Vasario 16 gimnazija

Joje yra 89 mokiniai. Esą dar 13 paduotu prašymų, bet mokiniai iki šiol neatvykę. Tikimasi, kad po vasaros atostogų mokinių skaičius dar padidės.

Gimnazijoje dirba 12 lietuvių mokytojų ir 4 vokiečiai.

Pakalbinkime draugas, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivi." Kaina metams penki doleriai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Oi, Maik, kas bus, kas bus, kad popiežiai taip greit miršta? Rodos, tik pernai buvo išrinktas Džianas 23-čiasis, o štai, jau ir jam Gabrielius užtribijo... Man verkti norisi...

— O ko čia verkti, tėve? Jis ir taip jau paskolintu gyvenimu gyveno. Senas buvo žmogus. Jaunesni kardinolai seniai jau laukia jo vietos.

— Nu, tai kaip tu rokuoji, kas užims jo pleišą?

— Susirinkę kardinolai išrinko jo vieton vieną iš savo tarpo, tėve, bet kuriam iš jų atiteks raudona jo kepurė, dabar dar niekas nežino.

— O kaip ilgai popiežiaus rinkimai traukiasi?

— Gali būti visaip, tėve: nuo kelių savaitių iki kelių mėnesių.

— Nu, tai man galės dar ir barzdą užaugti.

— Suprantama, kad galės, jeigu nesisuksi.

— Pastanavijau nesisuksi.

— Kodėl?

— Notariau sustreikuoti prieš barberius, kam taip brangiai lupa. Atsimenu, kai atvažiuavau iš krajaus, tai barzdą nuskusdavo už 10 centų. Už plaukus ir barzdą imdavo tik kvoterį. O dabar už barzdą \$1.50, už plaukus \$2.00. Ir nieko neužfundija. Stačiai žguba žmogui.

— O kodėl negali pats nesisuksi?

— Kad gaspadinė sugadino mano britvą. Geras buvo tulsis, dar iš krajaus atsivežtas, ale kai patraukiau aną dieną, tai lyg grėblys nuėjo per smakrą. Jau tuoj pamaciau, kad tai jos darbas. Sakau, ar ne bulves su mano britva skutei? O ji sako, ne bulves, tik guzikus pliausčiau iš seno overkauto, ale paskui britvą ant plytos pagalandusi. Nu, jeigu taip, sakau, tai dabar turėsi barzdą burdingierių, ba aš neturiu kuo nesisukti. O ji nesisistosi. Olrait, sako, barzdą vyrai man patinka. Tai, vot, Maiki, kodėl aš sakau, kad kol naują popiežių išrinkas, aš galėsiu būti jau su barzda.

— Bet dabar barzdos nemadoje, tėve.

— Maiki, nereikia žiūrėti, kas madoje ar nemadoje; žiūrėkime, kaip buvo senovėje, ba ir mūsų tautos him-

nas sako: iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Aš tyčia peržiūrėjau knygą su senovės garsių vyrų pikčėriais, tai visi krabresni Lietuvos kunigaikščiai buvo su barzdomis. Gediminas, Mindaugas, Algirdas, Kęstutis, — visi barzdoti. Taigi aš rokuoji, kad ir man barzda priitiks.

— Bet Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas buvo be barzdos, tėve.

— Na, jam gal taip reikėjo, Maiki. Juk tu turbūt žinai, Maiki, kad Jogailos pasiūstį budelį būtų jį dželioj pasmaugę, jeigu jis būtų buvęs barzdotas. Ale kai barzdos neturėjo, tai apsiirėngę moteriškais rūbais ir pabėgo kaip moteris. O kai Kęstutis buvo su barzda, tai jį pasmaugė. Bet tu, Maiki, eini į mokslius, tai turėtum apie barzdas daugiau žinoti.

— Pasakyk, kada jos atsirado ir kada pradėjo nykti.

— Barzda, tėve, atsirado tada, kada atsirado žmogus.

— Nu, maitai, raidavei prieisim prie tolko.

— Senovėje, tėve, barzda ir ūsai reikėdavo žmogaus vyriškumui. Moterys stengdavosi turėti ilgus, gražius plaukus, o vyrai didžiūdavosi didelėmis barzdomis ir ilgais ūsais. Bet kylant civilizacijai, plaukų ir barzdų mados pradėjo keistis. Europoje 12-jo amžiaus aristokratai vyrai dėvėdavo aksominis kepurės, iš po kurių kabodavo karštomis replėmis sugarbinuoti ilgi plaukai. Barzdos būdavo jau nukirptos smailyn, bet ūsai ilgi, kartais užrišti aukštyn ir pasipūtę, o kartais išvaikuoti ir susukti kaip ilgos ylos. Tokios mados laikėsi daugiausia prancūzai. 17-tame amžiuje prancūzų karalius Louis IV pradėjo dėvėti dirbtinius plaukus — perukus. Sakoma, kad jis turėjęs 40 perukmeisterių, kurie darydavo jam ilgų ir visaip dažytų garbanų perukus. Venecijoje italai nešiodavo išvaikuotas ir plačiai išsuikuotas barzdas. To šimtmečio pabaigoje atsirado dviejų priešingų madų šalininkai: vieni norėjo plaukus kirpti, bet barzdas auginti, o kiti stoji už ilgus plaukus, bet kirptas barzdas. Galų gale pastarieji pradėjo barzdas visiškai skusti. Bet Ang-

lija, visada ištikima seniems papročiams, vis dar laikosi baltų perukų savo teismuose.

— Olrait, Maiki, jeigu tu viską žinai, tai pasakyk, kodėl katalikų kunigai turi praskustus viršugalvius, o dabar miręs popiežius turėjo visą galvą pliką?

— Popiežius, tėve, buvo nuplikęs dėl senatvės.

— Bet kaip su kunigų galvomis?

— Šita mada, tėve, yra surišta su vergija.

— Nu, o kaip tas?

— Matai, plaukų mada per ilgus šimtmečius reikėdavo skirtumą tarp laisvųjų ir pavergtųjų žmonių. Pavyzdžiui, apie 1700 metų prieš Kristų tungų kilmės mančai užkariavo kiniečius ir įvedė jiems ilgus kasas kaip pavergimo žymę. Iš kitos pusės pasmerktiems ir baudžiamiems kaliniams galvos yra nuskutamos. Todėl ir katalikų kunigai nusi-skuta sau viršugalvius, kas reiškia, jog jie yra bažnyčios belaisviai, kad ir savanoriški. Bažnyčia draudžia jiems vesti, draudžia su merginomis myluotis, draudžia vesti. Minyskomis vadina-mos vienuolės visai nusi-skuta savo galvas, o kad žmonės to nematytų ir nesijuoktų, jų galvos apsukamos nuometais.

— Nu, o kodėl pravoslavų popai nešioja barzdas ir ilgus plaukus? Kodėl jie savo pakaušį nenusiskuta?

— Juk jie garbina tą patį Dievą, ar ne?

— Teve, krikščionys yra suskilę į daugybę sektų, ir jeigu norėtum surasti priežastį, kodėl jie suskilę ir vieni kitus pravardžiuoja klaidintojais, niekad nesurastum aiškaus atsakymo. Ką vieni garbina, kiti iš to juokiasi. Pavyzdžiui, katalikų bažnyčia penktadienį liepia pasininkauti, o mormonų bažnyčia sako, kad pasininkauti reikia sekmadienį, kada žmonės nedirba ir gali apsieiti vienu valgiu per dieną. Katalikai garbina kryžių, o mormonai sako, kad tai yra Kristaus įžaidimas, nes jis buvo ant kryžiaus nukankintas — kaip tad galima kryžių garbinti?

— Nu, Maiki, kai tu čia visko pripasakoji, tai dabar ir aš pats nežinojau auginti barzdą, ar ne?

— Atitaisoma klaida

— Praeito numerio Maikio su tėvu pasikalbėjime antrojo skiltyje apie vidurį į Tėvo klausimą: "O ką tas reikšia?", Maikio atakymas iškreiptas. Jis turėjo būti toks:

— "Tai reikšia, tėve, kad pasaulyje pradeda įsigyventi lygybė ir teisingumas. Nyksta viršutinis visuomenės sluogsnis su karaliais ir bajorais, ir nyksta žemiausias su elgetom ir skurdžiais. Iš-kyla vidurinis luomas be karalių ir elgetų."

— Imkit ir skaitykit ką tik išėjusią Kipro Belinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Lietuvių kalba tokios knygos dar nebuvo. Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Dalgė dalgelė

A. J. JOKUBAITIS

(Tėsinys)

Pagal dalgėių kokybę ir jų kainą būdavo nustatyta, vadina, kokią kainą mokėsi, tokią ir dalgę turėsi. Pagal Jurgį ir kepurę. Kaip kas išmanė, taip būrė...

Mano vaikystės ir paugėjimo laikais pigiausia dalgė būdavo gaunama už tris-keturis auksinus, už dvi ar tris grivinas. Į auksiną įeidavo 15 kapeikų, į griviną 20 kapeikų, po tris čvertkas, o čvertkoje — 25 kapeikos.

Mūsų krašte tada buvo var-tojami rusų pinigai, kuriuos žmonės šitaip vadindavo: auksinai, grivinos, čvertkos, berlinkos, verdingiai, ditkos, ditkės, kapeikos, skatikai, pusrubliai, rubliai, popierinės bumaskos, o simtines vadino baltavagėmis.

Būdavo dalgėių po 60 kapeikų, vidutinių kainą po 70-80 kapeikų.

Brangiausia dalgė — ploniausia, ilgiausia, šmaikščiausia nuizinierinta, gelsvai balto plieno su paauksuota pakojia atsiėjo visą rublį ir dvidešimt penkis kapeikas. Tos dalgės mūsų Aukštaitijos apylinkėse buvo atsiradusios apie 1907-9 metus. Oi, tai buvo dalgės! Su tokia geras rinktinis pio-vėjas, staciomis dalgę trauk-damas, versdavo platų pradalgi; toks kiekvienu savo užsimojimu didelį žingsnį, kaip laisvas busilas, galėjo žengti; prieš tokį šienpiovį paprastomis dalgėmis kad ir geri šienpioviai nepajėgė, nespėjo ir negalėjo viename ruože, tame pačiame bare ilgai atsilaukiyti, nes juos greitai laiku privargindavo, užvadydavo ir iš pradalgio lauk išspausdavo. Taip būdavo, jei kas panorėdavo palenktytiūti ir patikrinti, kuris geresnis pio-vėjas. Tokie vyriški šienpiovių vieni prieš kitus išsistatymai bei pasididžiavimai būdavo įprasti įvykiai. Kitas būdavo net iki dvigubo susilenkimo susilenkdamas arba į lanką susiriesdamas, dalgė iš visos savo jėgos mosuoja, pagaliau persilės, prakaitu permirkęs, kaip viščiukas lekuodamas alsuodamas, vos kvapą beatgaudamas, net pradalgio iki galo neišvaręs turėdavo bėgti iš savo "fronto".

Mano tėvas ir vyriausias brolis Kazimieras tokias gražias dalgės turėjo ir, tikėkit man, kad jie jas ir tinkamai naudoti mokėjo, — vadinas, tikram reikale galėjo jas ir atitinkamai paspausti.

Tomis geromis dalgėmis yra tekę ir man šienapiūtėje

po kvapnias pievas šienelį plauti ir garsiai pavaliuoti, o vasarapiūtėje avizas, miežius arba vasarinius kviečius plauti.

Atimenu, kad dar tais metais, prieš pat išvykstant man į caro Aleksandro II kariuomenę karo prievolės atlikti, 1911 m. tėvelis dar tuomet per dieną nupiaudavo pusantro dešimtinės avi-žų. Tada ir aš, būdamas "navabrancu", per dieną įstengdavau tiek pat, kaip tėvas, pu antros dešimtinės avižų nupiauti, ir, be pasigyrimo, nupioviau. Tai buvo pirmas kartas tiek daug jaunam vyrui įveikti, už ką iš rimto ir griežto tėvelio gavau gerą pagyrimo žodį. Gi dar jaunam berniukui ir "navabrancui" buvo nepaprastai smagu išgirsti iš savo smarkaus ir išdidaus tėvo tikrą pagyrimą, o ne papeikimą.

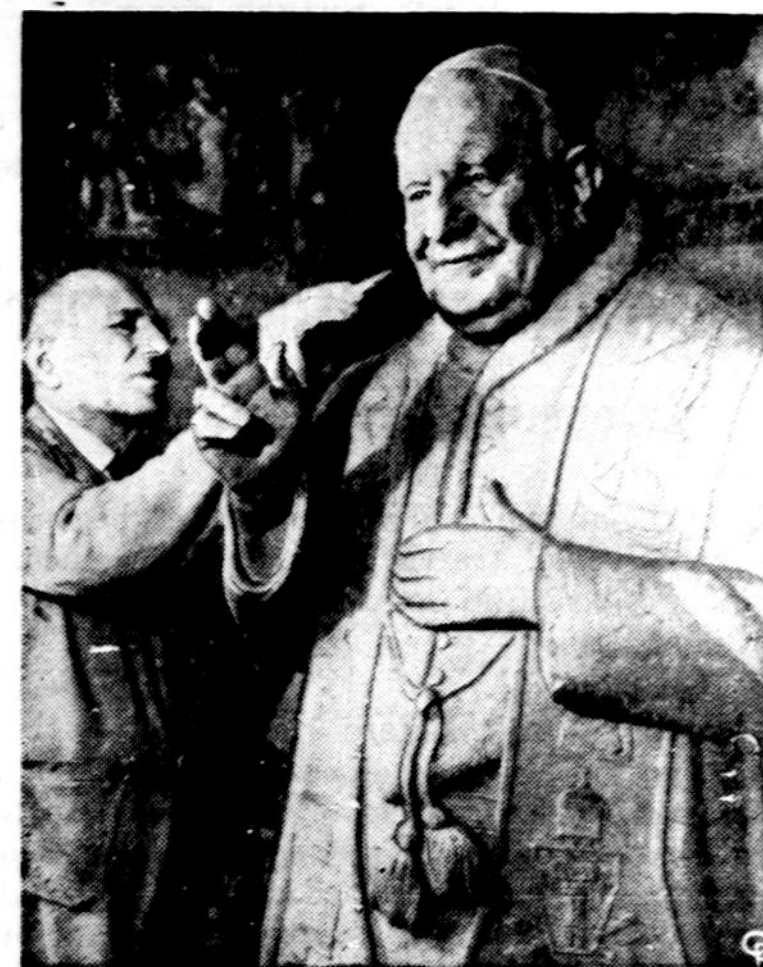
Pas mus "desincinas" vadinavo ir dešimtinėmis, o jos buvo porą kartų didesnės už margus ir keturis kartus didesnės už "akerius".

Dalgės įtvėrimas

Dalgiakotis būdavo daromas pavasarį iš pasirinktos tiesios jaunos eglaitės. Ji būdavo iškertama ankstyvo pavasario pradžioje, vos tik pradėdant mīskeliams spurgus skleistis.

Atnešę eglaites į namus, nulupdavome jų žieveles ir padėdavome kame nors priemenėje, ratidėje ar klojime netoli jaujos, kad būtų pastogė ir iš lėto išdžiūtų.

Vėliau, po keleto savaičių, išdžiūvusios eglaitės būdavo nulyginama strūgų, jos storesnysis galas, drūgtalis, apobliuojamas penkiakampiskai ar šešiakampiskai, kad būtų gražesnis, nusmailinamas laibgalys, kad lengviau galėtų į žemę įsibesti, visa nušveičiama asiukliais ar smiltiniais popieriumi arba apskutinėjama stiklinėmis skeveldromis. Tuomet dalgiakociui pritvirtinti drūtasis galas nusklembiamas tiek, kiek būtina reikia, kad glotniausiai pritiktų prie dalgės kojos ir prie pat penties užkarpos. O dalgiakocio nusklembime padaroma mažas siurau kalteliu ar smailio peilio viršūne negili ketvirtainiška skylutė tokiame dalgiakocio atstume, kiek dalgės koja patalpinti reikalinga, ir kitam dalgės kojos šoniui padaromas nusklembtas priedas, uždedamas su keleta iš kūlio ruginių šiandų, apveržiamai apvyniojama gražiai, lygiu būdu karkliu arba lazdyniniu plėštinu plūsu, kuris būna tik tam tikslui iš anksto pada-

Skulptorius Carlo Pisi baigė kurti popiežiaus Jono XXIII statulą tada, kada popiežius jau buvo prie mirties. Taip popiežius ir neapamatė menininko sukurtą savo paveikslą.

rytas ir atitinkamai iš anksto prirengtas ir švelniai pagamintas.

Prieš dedamas į vietą jis išmirkomas, aplenkiant sujungiamas su dalgės koja ir dalgiakocio drūgtaliu, kietai bevynojant, tai yra tvirtinant dalgę prie koto, kad tas plūšas neįtruktų. Toks plūšas būna apie trečdalis colio pločio ir apie poros pėdų ar daugiau ilgio. Apvyniojus visą plūšą, pats pabaigos galukas įtraukiamas po apačia apvyniojamo plūšo, kad koks tampa užsiverztų ir neišsiklebeduotų. Tuomet yra padaromas tinkamo storio ir ilgio kieta medžio, — ažuolo, uosio, skirpsto, beržo, medliepio ar vinkšnos švelniai nudrožtas ir nusklempas pleištelis, kuris įtaikomas tarpekliai tarp dalgės koto įdėtos kojos ir priedėlio, tuomet jis yra įvaromas plaktuku, ir tas stipriai sujungia dalgę su dalgiakociu ir padaro vieną gerą ir pastovų šienapiūtės įrankį.

Kiti, dalgę į dalgiakotį tvėrdami, karkliniu, lazdyniniu plėštinu plūsu nevy-niodavo ir vartodavo vielą, skardines atkarpą ar geležinę grandelę. Bet tada dalgę pasidarydavo žymiai sunkesnė ir būdavo kebliau su ja per istisą piūtį darbuotis ir mosikuoti ir piovejas greičiau pavargdavo.

Prie dalgės, įtvėrtos į dalgiakotį, pridėdama rankena — rankavėtas, kuri arba kuris padaromas iš jaunos ažuolės pusantro colio storio atžalos arba iš lygios tiesios ažuolo šakos. Paprastai ir rankavėto arba rankenos medžiaga paieškoma miške. Pava: arj miškeliuose susi-randamas tam tikras gyvas nenudžiūvęs medelis. Iškir-tę ar nusipioję, įramtydavo peiliu dviejoje vietose arba piūkleliu įpiaudavo tam tikrame atstume, kad nebūtų nei daugiau, nei mažiau, tik tiek, kiek būtina reikalinga, kad dalgiakotį per per jo paties vidurio storumą apimtinai apniaužtų ir aplenkus jį stipriai ap-spaustų ir, virvyte ar sūkne-le tvirtai priveržus, pasto-viai vietoje neslidinėdamas laikytųsi, nei į vieną, nei į kitą pusę nesisukinėtų.

Tą rankeną-rankavėtą da-rant, įpiaunama į dvi vete-les, išimama skeveldraitė ir skaptuku padaromas kaip ir koks loviukas, išlyginamai

iškaptuojamas, tad medis pakaitinamas ugnyje ar ant žarijų arba pašutinas ver-danciam vandenyje ir ap-lenkiamas ant dalgiakocio storumo pagaliuko ir pa-džiaunamas kur nors pasto-gėje ar pasiūrėje, kad gerai išdžiūtų.

Gerai išdžiovinata rankena nudailinama, pagražinama ir padedama atsargai, kad, šienapiūtei atėjus, būtų ga-lima uždėti ant seno ar nau-jo dalgiakocio.

(Bus daugiau)

KAS TURI ATSIVEŽTŲ IŠ KITUR DAIKTŲ?

Prie Laisvės Statulos New Yorko uoste yra statomas Amerikos imigracijos mu-ziejus (American Museum of Immigration), kuriame bus įvairių tautų skyriai. Tuose skyriuose bus istatyti iš sa-vo šalių imigrantų atsivežti įvairūs drabužiai, daiktai, į-rankiai ir t.t.

Muziejus reikalauja, kad rūbai ar daiktai būtinai bū-tų imigrantų atvežti.

Jei kas turėtų tokių senų daiktų, malonėkite painfor-muoti Lietuvos Generalinį Konsulatą tokiu adresu:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Jokiu būdu eksponatų ne-siūskite pirmiau, negu bus susitarta.

TAI BENT REKLAMA!

Kai surandu valandą lai-ko, užsuku pas kolegą, pre-numeruojančią keliolika ar kelias dešimtis laikraščių. Daugelis jų subraukyti ir at-skirai sudėti.

Paskutinio lankymosi me-tu radau š. m. balandžio 26 "Drauge" straipsnį "Lie-tuvos paminklinė koplyčia Washingtonė". Jame para-šyta, kad lietuviams toji koplyčia kainuos \$325,000 ir joje bus Siluvos Marijos paveikslas. Pabaigoje taip pasakyta: "Tai vargu, ar ga-lėtų būti kitas lietuvių katali-kų kultūros paminklas A-merikoje, kurį matys metai iš metu milijonai žmonių".

Tai, matys milijonai žmonių ir žinos, kad Lietu-vos sostinė ne Vilnius, bet Siluva. Ir ši kreiva reklama perkama už \$325,000.

Verkelis

Bliauni kaip ožys kopūstuose.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įna-mis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamų—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Naslės Daugienės kieme ir jos ma-žame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpnai jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško talkininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apy-sakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apy-saka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruo-ta. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems gimnazičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

KIPRAS BIELINIS

Teroro ir vergijos imperija

"TRUPUTIS PSICHOLOGIJOS"

(Tęsinys)

Atsipeikėjau nuo šalto vandens srovės, bėgusios per mano galvą ir veidą. Kravcovas mane pilstė vandeniu. Už mano nugaros pasigirdo Ostroverchovo salstelėjęs įniršio gyvulio balsas:

klausė:

— Tęskite, drauge daktare! Nesigailekite jo nagų.

Ir vėl po viena kitos skverbėsi adatos į mano pirštus. Kiekviena po nagų įsikverbdavo gilai centimetro. Nagai pleišėjo, ir mėsos po jais spirgėjo. Bergeris atsukinėjo nuo adatų kvadratėlius, tiksliai deliodamas juos ant stalo.

Aš staugiau, vaitojau iš skausmo. Visi mano pirštai buvo nusmaigstyti adatomis. Ostroverchovas tęsdamas — Ar prisipažinsi? Ar prisipažinsi?

Atsakyti negalėjau. Skaumas, kepinamo ir degančio kūno kvapas atėmė man balsą. Aš tyliai ir teigiamai lingavau galva. Pagaliau išsiveržė verksmas:

— Taip! Taip!

— Dabar buvau palaužtas. Mane apėmė vienui vienas noras: greičiau pasirašyti viską, kas reikalinga, kad tik išsilaisvinčiau iš raizančių skausmų ir šlykštaus kvapo.

Palinkusi į mane Ostroverchovo fizionomija skendėjo šypsenoje.

— Pagaliau, mano brangusis! Seniai taip reikėjo! Be reikalo save ir mus kankinai.

Skubėdamas ištariau:

— Nutraukite manikiūrą, draugai!

Gydytojas neskubėdamas traukinėjo adatas iš mano panagių. Ir vėl kartojosi raizantieji skausmai. Neišlaikiau ir vėl nustoju sąmonės.

Šaltas vanduo ir lėtai rimstantieji slinkstantieji nuo mano rankų skausmai mane atgaivino. Adatų panagėse jau nebebuvo. Žmogus baltame chalate spirite pavilgytos vatos gabaliuku rūpestingai šluostė šlykščiai atrodančias mano pirštų galūnes. Jos buvo pajuodavusios nuo prideginimų, nagai susproginėję; iš žaizdelių kyšojo apdegusių ir suanglėjusių mėšų gabalėliai su sukresėjusiu juosvu krauju.

Kravcovas mane atrišo. Ostroverchovas, išdėstęs ant stalo prieš mane keletą popieriaus lakštų su "amžina plunksna", švelniai įsakomai pareiškė:

— Pasirašykite! Greičiau!

Kas buvo tuose lapuose prirašyta, negalėjau įžiūrėti. Mano veidas skendėjo ašarų ir vandens mišinyje.

Tardytojas įbruko į rankas plunksną. Prisilietęs prie jos sužeistais pirštais, aš vėl sugniužau nuo skausmų. Plunksna iškrito iš rankų, nuriedėdama po stalu. Skaumas nebuvo toks aštrus, kaip pirma, ir gal kiek pasiryžęs būčiau jį nugalėjęs, bet tuo metu išganinga mintis šovė simuliuoti, panaudoti skausmus. Nepasirašinėti.

Užsikabinęs už šios minties, pradėjau simuliuoti imdamas plunksną vaitojau, griežiau dantimis, raiviaus paleisdamas plunksną iš rankų.

— Susitvarkyk, mielas! Daugiau ištvermės, daugiau ištvermės, daugiau pasiryžimo! Viena vienintelė ma žytė pastanga ir galėsime pasirašyti, — tikino Ostroverchovas.

Atsakymui vaitojau:

— Negaliu! Negaliu! Jūs mane sužalojote! Mano rankos, mano rankos! Plunksnos nelaiko... Duokite poilsio mano pirštams, išgydykite juos; pasirašysiu viską, ką norėsite.

Vilties mintis apvaldė mano smegenis.

Svarbiausia, — atsakyti dabar. Paskui gal kaip nors išsisuksiu.

— Kada tamsta pasirašysi? — piktai paklausė tardytojas.

— Kai tik sugebėsiu išlaikyti rankose plunksną, — atsakiau.

Pavyko apgauti: tardytojas nustūmė nuo manęs paruoštus parašui popieriaus lapus. Bet apgauti patyrusi kūno mechaniką buvo sunku. Išmeigęs į mane drumzlinas akis, jis pašalpiai palingavo galva ir vos girdimai ištarė:

— Netikėkite jam, drauge tardytojau! Jei norite, aš jį priveršiu pasirašyti tuojau. Jis suka.

Išgirdęs šį posakį, visu atkaklumu pradėjau šaukti: — Ne, ne! Sakau teisybę! Žodis!

— Jis nori laimėti laiką! Netikėkite! — spyrėsi Kravcovas.

Bet Ostroverchovui, atrodo, mano "bylos" reikalų atsirado savi, kitoki sumetimai.

— Gerai! — pasakė kiek pagalvojęs tardytojas, — duodu jums keletą dienų poilsio ir tuo metu papildysiu jūsų prisipažinimą. Bet atsiminkite, mielas, jei atsakysite, jūsų panagės susipažins su storiausiomis adatomis. Bergeris apžiūrėjo mano pirštus, dar kartą juos apvalė spiritu, patepė jodu, linktelėjęs žveigiančiu balsu

Zilvinas

PARTIZANAI

Atsimeni, baltais rūbeliais obelaitės,

Lyg seserys, dažnai su tavim kartu. . .

O tu buvai maža, išdykusi mergaitė

Ir broliams pradalgiais atnešdavai pietų.

Kvepėjo apyniai, ir dūzgė tėvo sodai —

Ne sniegena, tai tu tarp avilių.

Ir visa žemė tau šviesi atrodė

Su tolimu dangum ir baltu berželiu.

Tu tėviškę glaudėi kaip motiną giedriausią,

Padėjusi ramiai jai galvą ant peties,

Nedrįsdavai akių pakelti ir paklausti,

Ko krupčioja drugiai ir žvaigždės virš nakties.

I tavo tėviškę atėjo rūstūs žmonės

Ir užpūtė mažas sodybų liepsneles.

Blizgėjo durtuvai, ir kniubo vyrai kloniuos,

Ir varė tremtinius takeliais ir keliais.

Tu išėjai tada ieškoti savo brolių.

(Tik pasakoj kaip tu skaitėme kadais.)

Dar paskutinį kart paglostė kiemo žolę,

Išeidama gėles dar pašaukė vardais.

Čia broliai eidami prisiekė, kad nelaisvėn

Negrįš ir neužgaus gimtų namų širdies.

Sudie, namai, ir aš negrįšiu, nepareisiu,

Kol obelys laisvai po langų nežydės. . .

Ne skausmą braukdama, tik rasą nuo atolo,

Ejai tu į tamsius ir didelius miškus.

Ir vėl, lyg pasakoj, tau ieškant savo brolių,

Berželių vainike gegutė užkukoos. . .

Tu brolius suradai ir šventą kraujo kerštą

Tu priėmėi kartu su laisvės juoste. . .

Kautynės — ir staiga krūtinėj karšta, karšta.

— Aš, broliai, išeinu. . . Palaistykite gėles. . .

Ne, gėlės neužtrokš, tu jas krauju pagirdei,

Ir žemė niekadogs gėlių tau negailės,

Nes tu atidavei jai partizanų širdį,

O ji bus ateities gražiausioji gėlė.

SEIMININKEM

BULVIŲ PATIEKALAI

Medžioklinės bulvės

3.5 uncijų lašinių supiaustyti ir apkepti, pridėti 16 uncijų supiaustytų riekutėmis virtų su žievelėmis ir nuluptytų bulvių. Užbarstyti druska ir pipirų. Iš dviejų kiaušinių, 3.5 uncijų miltų, pusės puodelio pieno, pridėjus kiek druskos, padaryti tešlą blynams. Užpilti ja bulves ir, i kišius ir orkaitę, apkepti iki paraudimo. Apkepą galima apversti, kad lašinių gabaliukai būtų viršuje.

Bulviniai įdaryti lizdeliai

...Du svarus išvirtų šiltų bulvių gerai sutrinti (arba su tarkuotai šaltas, nuluptytas iš anksto su žievelėmis išvirtas bulves). Pridėti du trynius, truputį druskos, pusantro uncijos margarino ir tiek miltų, kad tešla būtų galima ninkyti (tikro miltų kiekio negalima nustatyti, nes bulvės yra nevienodo sausumo). Tešlą iškočioti, su stikline išpauoti apvalios formos papolėlius. Iš tos pačios tešlos pridėti rautinius žonus, kad gautųsi apvalios formos lizdeliai. Dėti ant skardos, ištrintos riebalais, ir užpilti lizdelius mėsos liekanų, virtų daržovių ar grybų įdaru (atsižvelgiant į skonį). Galima apibarstyti sutrintu sūriu ir iškepti orkaitėje.

Davė šuniui lašinius saugoti.

Ištarė:

— Viskas tvarkoje, drauge tardytojau.

Iškvietę palydovai išveda mane iš Kravcovo "kabineto" į koridorį. Ejam pirmyn storais triukšmą sugeriančiais kilimais, išskėtę rankas, tyliai vaitodamas nuo besitęsiančių skausmų su džiaugsmo jausmu širdyje. Nežinau, kodėl aš džiaugiausi nepasirašęs nuosavo mirties sprendimo.

Norintieji daugiau sužinoti apie Boikovo likimą ir daug ko kitą apie komunistų kankinimus, vergų stovyklas ir kt. skaitykite knygą, iš kurios paimtos šios ištraukos. Ta knyga — "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija". Ją galite gauti ir Keleivyje už \$2.50.

ZMONA NUŠOVĖ VYRĄ

Brantford, Ont. Paskutiniuoju laiku čia įvyko nepaprastai šurpus įvykis, kuris labai sujaudino ne tik vietinius, bet ir plačių apylinkių lietuvius.

Prieš trejetą metų Romanas Širvinskas, būdamas dar visai jaunas vyras, vedė dar jaunesnę žmoną. Kurį laiką pagyvenę ir poros vaikučių susilaukę, pradėjo nesugyventi. Jų nesugyvenimas ir įvairūs šeimyniniai ginčai taip išsiplėtė, kad vieną naktį žmona lovoje bemiegantį savo vyrą nušovė.

Apie įvykį ji pati pranešė ir policijai, bet aiškino, kad jis nusišovęs pats arba ji nušovė kažkas nežinomas. Bet policija, apžiūrėjusi įvykio vietą, vyro nušovime įtarė žmoną, kurią tuojau suėmė ir iki teismo uždarė į kalėjimą.

Zmona yra svetimtautė ir vyro nužudymo laiku vos turėjo 20 metų amžiaus, o nušautasis vyras — grynas lietuvis ir nušovimo laiku turėjo 23 metų amžiaus. Dabar visi vietiniai ir plačių apylinkių lietuviai su dideliu nekantrumu laukia teismo.

J. Mikalauskas

KEICIASI LAIKAI

Pirmieji mašinraščio kursoriai moterims buvo atidaryti New Yorke 1881 metais. Visos moterų organizacijos buvo priešingos tokiems kursams, nes tada buvo laikoma, kad rašyti rašomąja mašinėle yra išimtinai vyrų darbas ir kad moterims tam nepakaks nei fizinių, nei dvasinių jėgų.

O kaip tas atrodo šiandien?

KORNAI MEGSTA MUZIKĄ

Agronomas Smith iš Illinois valstijos patyrė, kad ir kornai (kukurūzai) mėgsta muziką. Jis kornais užsėto vieną lauko dalį apstatė muzikos garsus stiprinančiais aparatais. Muzika buvo duodama be pertraukos. To plo- to derlius buvo 6-10 procentų didesnis, negu kitos to lauko dalies.

700 MIL. BERAŠČIŲ

Jungtinių Tautų organizacijos žiniomis mūsų žemėje daugiau kaip 700 milijonų žmonių yra beraščiai. Jie sudaro apie pusę visų suaugusių gyventojų. Iš jų 500 milijonų yra Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje.

Yra valstybių, kur raštingų žmonių yra vos kas dešimtas gyventojas. Tokia padėtis yra Haiti ir Sudane. Afganistane, Pakistane, Irane, Indijoje, Turkiijoje. Jungtinė Arabų Respublikoje du trečdaliai suaugusių žmonių yra beraščiai.

Toks didelis neraštingų skaičius trukdo tu kraštų pažangai, todėl Jungtinių Tautų švietimo mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO) deda pastangas pagelbėti tamsių kraštų vyriausybėms kovoti su neraštingumu.

Gyvenime retai pasitaiko rasti saulėtus nuotaikos žmonių. Toks tuojau išsiskiria iš kitų. Nors jis būtų ir neturtingas, bet visuomet drąsus, ryžtingas, linksmas ir laimingas. Kur jis bebūtų, visur skleidžia aplink save giedrą nuotaiką.

O. Swett Marden

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skatotojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus **Atsiminimai ir mintys** 1-oji dalis 302 psl., miksčiais viršeliais kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršeliais su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00. Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Dan Kuraičio **Magiškojo kiliu** į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiams. Kaina \$3.00

Frank Lavinsko **Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m.** 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Prof. P. Pakarklio **Senasis Prūsų teisynas**, 31 psl. . 50 cent.

Čicagietės **Išpūdziai komunistų pavergtose Lietuvoje** 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio **Popiežiaus bulės kryžiuočiams**, 70 puslapių, kaina \$1.00

M. Zoščenkos **Satyrinės novelės**, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina \$2.00

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės "Kryžiaus keliu" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina \$3.95.

LIETUVIŲ IŠEIVŲ AMERIKOJE, vaizdi šio krašto lietuvių istorija, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais \$5.00, miksčiais viršais \$4.00

ZVILGŠNIS Į PRAETI. K. Žuko įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00.

ZEMAIČIŲ KRIKŠTAS, P. Abelk istorinis romanas iš žemaičių krikšto laiku, kieti apdarai \$3.5

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl.

DIENOSJANT, "knygnešio karaliaus" sūnaus Kipro Bielino įdomūs atsiminimai, 464 psl., kaina \$6.00

1905 METAI, Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina \$6.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Ancetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. kaina \$5.50

MILŽINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 78 psl., didelio formato. gera popieriaus, kaina \$2.50

SUZADETINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. kaina \$2.0

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredavo Jonas B. Iys, 472 dainos su gaidomis, Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista \$26 pusl. kaina \$5.00

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, P. B. Vanderselės, vertė Vardas nas. Kaina \$25 Cent

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT, M. Kienė, gėlytis angliškai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos tikinčių sukilimo prieš Šmėtonės diktatūrą. Pirmą dalį 380 psl. kaina \$3.00.

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina \$4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelis knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina \$5.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos, 96 psl. kaina \$0.50 Cent

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI, seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais Parašė Jonas Karys, daugybė pavalkų, 396 psl., gera popieriaus kaina \$10.00

ALTORIŲ SESELY, V. Putino-Mykolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išdėjo kunigystės dėl moterų meilės. Viena trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapis. Kaina \$6.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

634 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ

KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRŠAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdiškas ir įdomiai parašytas atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiais kietais viršeliais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50

ZEMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. Kaina \$4.50

ZEMĖ DEGA, J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina \$4.50

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumentai. Kaina \$20 Cent

SOCIALIZMO TEORIJA, Trumpai ir aiškiai parodyta, kaip kėlėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keičiasi. Kaina \$25 Cent

LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, St. Michelsonas, 95 pusl., kaina \$0.75

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRAIDAI, Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams spręsti. Kaina \$50c

ZEMAITES RAŠTAI, Garsošios m. su rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai. Kaina \$50 Cent

IEJUSIEMS NEGRĮŽTI, M. Katiškio meistriškas aprašymas, kaip karui ehmant prie galo tikstančiai lietuvių bėgo į Vakarų nuo rusų vaduotojų, 536 psl. Kaina \$5.00

SAURUOJU TAKELIŲ, K. B. Kriaučionis atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina \$2.00

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popieriaus. Kaina \$5.00

VAJOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balyis ir J. Žilvėnė, 326 psl. kaina \$5.00

CEZARIS, Mirko Jesulio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys \$6.00

VAUJA VALGIU KNYGĄ, parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25

VISUOTINIS TVANAS, Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai suko mokslas? Kaina \$25 Cent

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS, Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina \$25 Cent

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai. Kaina \$1.00

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ, Parašė Leonas Blummas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina \$25 Cent

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALVOSIS, 32 psl., kaina \$25 Cent

VLIKŲ GRUPIŲ KOMISIJOS PRAKTIKINIS, arba kodėl mums nereikia vienybės, 80 psl., kaina \$1.00

Antroji JAV Kanados Lietuvių TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyksta 1963 m. liepos 7. dieną 2 val. 30 min. po pietų International Amphitheatre patalpose Čikagoje, So. Halsted ir 42nd Street

BILIAI GAUNAMI: VISOSE JAV ir KANADOS L. B. APYLINKĖSE ir PAŠTU PAS V. GRĖBLIŪNĄ, 649 SO. WASHTEAW AVE., CHICAGO 29, ILL., TEL. HE 4-2375, arba TAUT.

SOKIŲ ŠVENTĖS BŪSTINĖJE, 5620 SOUTH CLAREMONT AVE., CHICAGO 36, ILL., TEL. 471-2248.

BILJETŲ KAINOS: 2, 3, 4, 5 ir 6 DOLERIAL.

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės

VIETINĖS ŽINIOS

RETA ŠVENTĖ BOSTONO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Šeštadienį, birželio 8 d., Bostono lituanistinė mokykla užbaigė mokslo metus.

Iškilmingas aktas buvo lietuvių parapijos salėje, kurio metu mokyklos vedėjas Antanas Gustaitis nušvietė praeitų metų mokyklos stovį ir darbo rezultatus. Čia paaiškėjo, kad mokslo metai pradėti su 7 mokytojais ir 104 mokiniais ir baigti su 101 mokiniu. Siemet nebuvo VII klasės, todėl ateinančiais mokslo metais nebus išleidišiosios.

Šiais metais mokykla išleido 7 abiturientus: Viktorą Adomavičių, Giedrę Galiną, Zivilę Gimbutaitę, Kęstutį Girnį, Giedrę ir Gintarę Karosus ir Audronę Lapinskaitę ir eksterne egzaminus išlaikę Jūra Galinytė, taigi viso 8 jaunuoliai ir jaunuolės gavo lituanistinių dalykų brandos atestatus. Kad kiekvienais metais susilauktume tokio derliaus, būtų labai džiugus reiškinys.

Geriausiais pažymiais mokyklą baigė Zivilė Gimbutaitė ir Kęstutis Girnis. Kiti abiturientai egzaminus išlaikė irgi gerai.

Po mokyklos vedėjo pranešimo atsiskleidžia uždant

ga, ir pasirodo scenoje eilė susėdusi abiturientų aštuoniukė, kuriems jaunoji ir vyresnioji publika nuširdžiai ploja. Mokyklos vedėjas prie stalo jų vidury tarė trumpą žodį išdalina mokyklos baigimo pažymėjimus ir priedo — kiekvienam dar po dovaną. Tai mokyklos tėvų komiteto rūpesčiu jos pačios ir organizacijų skirtos dovanos, vertingos knygos, kaip Dabartinės Lietuvių Kalbos žodynas, Mačernio poezija, Lietuvių kalbos vadovas ir kitos. Mokinių prisega mokyklos vedėjas raudoną rožę, o visų šių jaunuolių vardu tarė rimtą žodį abiturientas Kęstutis Girnis.

Po šios iškilnių dalies apdovanojami vertingom knygom ir kitų klasių pirmieji ir antrieji geriausiai šiuos mokslo metus baigusieji mokiniai. Atrodė, kad apdovanojimų mergaičių skaičius buvo lyg ir didesnis, negu berniukų.

Po iškilmingo akto ir neilgos pertraukėlės buvo mokinių meninė programa. Mokytojos Paulinos Kalvaitienės vadovaujami pirmojo skyriaus pipiriukai sudainavo "Prašom, prašom" ir "Kur bėga Šešupė". Įdomiai dainavo ir deklamavo II, III,

IV ir V skyrių mokiniai, o VI ir VII skyriai gerai pavaizdavo "Lietuvių kalbos ir tėvynės pažinimo pamoką". Kiekvienos klasės meninė programą paruošė klasės mokytojos J. Ambraziejienė, L. Jašinskienė ir D. Ivaškienė. Scenų programai vadovavo mok. J. Ambraziejienė.

Pasibaigus programai, Tėvų komiteto pirmininkas Br. Paliulis tėvų ir mokinių vardu padėkojo mokytojams už pasisventimą ir kantrybę, o tėvus ir jaunimą ragino ir kvietė visai remti ir stiprinti Lituanistinę mokyklą.

Šiose iškilnėse buvo gausu, be mokinių, dar tėvelių, motulių ir kitų svečių.

Čia gal būtų padaryti tik nemalonią pastabą tėveliams ir ypač mamytėms: kai vaikučiai ant scenos vaidina, deklamuoja ar dainuoja, tai senimas sukišę galvas apygarsiai dalinasi įspūdžiais, zurza ir trukdo kitiems sekti programą. Šį blyšką paprotį reikėtų išvesti iš viešų parengimų lankytojų "programų".

Sekmadienį, birželio 9 d., 5 val. popiet abiturientų tėveliai surengė LTS-gos namuose bendrą vakarienę abiturientams ir mokytojams pagerbti, į kurią atsilankė ir visa eilė organizacijų atstovų. Čia buvo pasakyta eilė sveikinimo kalbų, o patys abiturientai paskaitė svečiams savo kūrybos. Ž. Gimbutaitė ir G. Karosaitė paskaitė savo eilėraščius, G. ir J. Galintys — feljetonus, o K. Girnis — keletą įdomių satyrinių eilėraščių. Pabaigai G. Karosus, akompanuojamas savo sesutės, pasmulkavo J. Karosus kūrinių. Čia mokyklos vedėjas buvo apdovanotas gėlėmis ir gražiomis dovanomis. Į šį pobūvį, be kitų garbingų svečių atsilankė poetai Faustas Kirša ir Stasys Santvaras, kuris jaunimui tarė ilgesnį jautrų žodį.

Ilgesnį žodį tarė ir Bendruomenės pirmininkas St. Grižė-Jurgelevičius. Regint augantį tokį gražų lietuvišką atžalyną, visų nuotaika buvo tikrai pakili. **Dzieduliai**

Vedybos

Ieškau gyvenimo draugės. Esu 44 metų amžiaus, nevedęs. Atsakyti į visus rimtus laiškus. Rašyti: B. L. 503 Dovercourt Rr., Toronto, Ont. Canada

Paiškau moters susipažinimui nuo 55 iki 65 metų amžiaus, kuri gali gyventi Čikagoje. Aš esu 60 metų, vienas, šeimos neturiu. Prašau rašyti: Povilas Mulevičius 923 W. 35th St. Chicago 9, Ill. (25)

Paiškau gyvenimo draugo nuo 65 iki 70 metų amžiaus. Apie save parašysiu per laišką. Ne-reikalingiems prašau nerasyti. Mrs. Mary Marten 929 N. East Fenton, Mich. (25)

Dar 3 vagys teisiamųjų suole

Neseniai keli prie požeminio garažo statybos prisukę vagys buvo nuteisti. Jie buvo nubausti už pavogimą virš 400,000 dolerių. Dabar teisiami dar 3 tokie "paukščiai", kurie kaltinami pavogę \$344,463.

Teisiamieji yra: Herman Carp, Mass. Parking Authority vyr. vedėjas, gaunąs algos \$15,000, jo padėjėjas Joseph Monahan ir patarėjas statant garažą Francis Kierman, kuris jau pirmoj byloj buvo nubaustas.

Dar laukia teismo buvęs Mass. Parking Authority pirmininkas George Brady, kuriam dėl ligos byla atidėta.

Mirė P. Mickevičienė

Birželio 8 d. mirė Paulina Mickevičienė, seniau gyvenusi Brocktone, o vėliau prie Providence, R.I.

Liko liudintys vyrai Aleksandras ir dvi dukterys — Bernice Lukienė ir Adelė Lazoniene, kuriems reikiama užuojauta.

Kalbės apie rezolucijas kongrese

Leonardas Valiukas iš Los Angeles birželio 11 d. 7 val. vak. Tautinės S-gos namų salėje kalbės apie kongresui įteiktas rezolucijas, liečiančias Pabaltijo valstybes.

G. Griauzdė karo tarnyboj

Gerimantas Griauzdė birželio 10 d. išvyko į Lockland oro pajėgų stovyklą 4 metų karinės prievolės atlikti.

Koks tėvelis, toks ir sūnelis.

KELIAUK PER COSMOS

labiausiai patyrusi organizuoti pavienėm ir grupinėm kelionėm

I LIETUVĄ SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR RYTŲ EUROPA

PER COSMOS

aplankykite gimines visose Sovietų Sąjungos dalyse.

Dėl platesnių informacijų rašykite arba skambinkite

I COSMOS TRAVEL BUREAU

45 W. 45 St., New York 36, N.Y. Tel. CI 5-7711

Jieškojimai

Paiškau Juožą Lukašiūną. Gimęs 1924 m. Utenos apskr. Kur dabar gyvena, Amerikoje ar Kanadoje, nežinau. Jis pats ar kas jį žino prašome atsiųskti, turime svarbių žinių iš Lietuvos, už parašymą būsiu labai dėkingas.

A. Nakutis 18 Jackson Hill Road Gardner, Mass. (25)

AKRON, OHIO

Kviečiame į pikniką

Vietinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ir LSS 20-oji kuopa bendrai rengia didelį pikniką š. m. birželio 30 d., sekmadienį. Pradžioje 1 val. dieną. Piknikas bus N. Trumpicko sode, 773 1/2 Bissan Ave., Akron.

Akrono ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiame dalyvauti šiame piknike.

Rengėjai

ALT PRANEŠIMAS

Š. m. gegužės 28 d. ALT valdybos pareigūnai — L. Šimutis, dr. P. Grigaitis ir A. Rudis buvo nuvykę į Washington, D.C., kur įvyko tą dieną Bendrojo Amerikos pabaltiečių komiteto posėdis drauge su estų ir latvių atstovais ir vakare Mayflower viešbuty įvyko JAV Informacijos agentūros direktoriaus E. Murrow ir kitų aukštesnių pareigūnų pagerbimas, ryšius su 12 metų sukaktimi, kaip "Voice of America" buvo įsteigtos transliacijos estų, latvių ir lietuvių kalbomis. Pabaltiečių Komiteto posėdžiui pirmininkavo ALT prezidentas L. Šimutis, sekretoriavo dr. P. Grigaitis ir dalyvavo A. Rudis. Iš lat-

SV. RASTO TYRINETOJŲ SKELBIMAS

Armagedono kova, Dievo Karalystės Žinios

Šitie vargai dar nėra Armagedono skausmų pabaiga, bet jų pradžia, todėl jie priskaitomi prie Armagedono. Šita Armagedono kovos dalis, tur būt, buvo atvaizduota Mediantų sumušimu, kurie patys sunaikino kiti kiti. Šitie Izraelitai priešais persigando, sumišo ir įsitikino, kad jų sėbrai buvo jų priešai. Todėl jie atsisėdė vieni prieš kitus ir pasekmėje įvyko didelės žudynės. Pranašo Izakielio 38 ir 39 skir. randame aprašymą, kuris be abejonės tinka Armagedono pabaigai. Toje kovos dalyje žymiausia vieta turi senobiniai Dievo žmonės žydai. Pasakyta aiškiai, kad paskutinėje kovos dalyje Dievas pasirodys esąs šventas daugelio tautų akyse. Toliau Viešpats sako: "Taip aš pasirodysiu savo garbe tarp tautų pagonių ir visos tautos mąstys mano teismą, kurį būsiu padaręs ir mano ranka, kurią būsiu ant jų padėjęs. Izraelio namai gi žinos, kad aš Viešpats jų Dievas nuo anos dienos ir pasakui. Aišku, kad tautų akys bus atidarytos ir patėms Dievo galysės pasirodymo sąlygos ir Izraelio išgelbėjimas. Ir kuomet patys Izraelitai pamatys, kas juos išgelbėjo iš jų priešų rankų, pasidarys žinoma, kad Dievas nu-galėjo šio pasaulio karalystes ir kad dėlto Armagedono skausmai praėjo. Šitos Viešpaties rūstybės dienos pabaigoje Izraelitai bus apsaugoti savo šalyje ir Dievo vadovaujami bus pirmoji tauta, kuri pasiduos teisingiems naujosios Dievo Karalystės įstatymams. (Jeremijai pran. 30:1-2, -3).

(Bus daugiau)

Skelbia: William Shimkus 3308 Lincoln Ave. Cleveland 34, Ohio.

Mes turime paskaitų iš Sv. Rasto, siunčiame nemokamai (Dievo Karalystės žinios, Tėvas Sūnus, Sv. Dvasia, Dievas ir Protas, Štai Jūsų Karalus, Tiesa apie pragarą).

vių ir estų pusės dalyvavo jų organizacijų pirmininkai prof. P. Lejins ir J. Kangur. Aptarta eilė tuos kraštus liečiančių bendrų klausimų. Sudarytos dvi komisijos: 1. studijų komisija — studijuoti medžiagą dėl bolševikų primetamų pabaltiečiams įvairių nusikaltimų ir kolo-boravimo su naciais studijuoti ir 2. politinių įvykių sekimo komisija — rinkti medžiagai, liečiančiai Pabaltijo kraštus, ir ALT, Am. latvių sąjungai ir A. estų nacionaliniam komitetui informuoti. Taip pat nutarta remti Atstovų rūmams pateiktą rezoliuciją, reikalaujančią įsteigti pastovų pavergtųjų tautų komitetą.

JAV inf. agentūros direktoriaus E. Murrow pagerbime pagrindinę kalbą pasakė L. Šimutis, iš latvių pusės kalbėjo prof. P. Lejins ir estų J. Kangur įteikė adresą. Dalyvavo senatoriai ir kongresmanai, Valst. departamento pareigūnai, jų tarpe Europos reikalų vedėjas H. Vedeler ir eilė kitų, iš viso apie 160-170 asmenų. Bendras Pabaltiečių komiteto posėdis ir pobūvis buvo labai naudingas mūsų reikalui.

Lietuvių studentų Sąjunga, priimta š. m. kovo 8 d. į ALT sudėtį, paskyrė į ALT 3 savo atstovus: J. Gailiūšytę, B. Augustinavičiūtę ir T. Remeikį. Artimiausiu laiku laukiama priimtos į ALT Lietuvių katalikų moterų sąjungos atstovų. Netrukus bus svarstomas Šviesos-Santaros federacijos priėmimo į ALT klausimas.

Vykdomi ir kiti einamieji reikalai — palaikomi ryšiai su ALT skyriais dėl birželio treminių minėjimo ir kt.

ALT biuras

Kurčiam ir elgetos giesmė graži.

POPIEZIAI

Popiezių gali būti išrinktas ir nedvasiškis, bet nuo 1398 metų juo išrenkamas tik kardinolas ir vis italy kilmės, išskyrus Adrianą VI-jį, kuris mirė 1523 m., popiežiaus sosto tesėdėjęs 20 mėnesių.

Išrinktasis popiežius pasirenka vardą. Mirusis buvo pasirinkęs Jono 23-čiojo vardą, nors toks popiežius jau buvo penkioliktame amžiuje, kada tuo metu buvo net trys popiežiai.

Pirmasis popiežius Jono vardu sėdėjo sosto VI-ame amžiuje, jis buvo pasodintas į kalėjimą ir ten nužudytas.

Joną XIV-jį priešai badu numerino kalėjime 984 metais, o Jonas XVI-sis buvo nukankintas kalėjime Vokietijoje.

ZODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Lietuviškai angliskias žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Angly-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Angly-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl. apie 20,000 žodžių, kaina \$4.00

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio istaigoj už 50 centų.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokiai pramogai bileto
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvi padarys Tamstoms viską ir prisiūs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą. Samoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gerą, geresnės nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veidamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas. Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street New York 1, N. Y.

TAUPYK DAUG \$\$\$\$ JŪSŲ KURO IŠLAIDOSE

Užsakyk pas mus įvesti GARSŲJĮ 1962 METU INTERNATIONAL karito oro KROSNĮ

I ĮRENGIMA

JEINA:

1 85,000 arba

95,000 BTU

krosnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 10 METŲ

RAŠYTA

GARANTIJA

PILNA KAINA:

\$595.

Apręžto laiko

pasūlymas

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET STREET DORCHESTER 25, MASS.

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Vietinės žinios

MŪSŲ PADĖKA

Nejučiomis prabėgo 25 metai, kai pradėjo veikti Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris. Malonu buvo su jaunimu dirbti, visą laiką jaučiant visuomenės pritarimą. Sambūris tą jos palankumą ypač pajuto per savo 25 metų sukakties koncertą, į kurį bostoniečiai ne tik gausiai atsilankė, bet ir centrinių organizacijų vadovybės sambūrį nuosirdžiai pasveikino ir įteikė dovaną — gražų adresą.

Savo ir sambūrio vardu nuosirdžiai dėkoju visiems atsilankiusiems į sukaktuvinį koncertą, jo proga sveikinusiems, ypač Antano Matjoshkos vadovautam Amerikos Lietuvių Taryvos skyriui, Stasio Griežės-Jurgelevičiaus vadovaujamai Bendruomenės apylinkei ir Antano Andriulionio vadovaujamam Balfo skyriui.

Nuosirdi padėka Keleivio, Draugo, Darbininko, Naujienų ir kitoms redakcijoms, Laisvės Varpo ir Minkų radijams už koncerto garsinimą, Onai ir Antanui Gurdauškiams iš Lewiston, Me., kurie, negalėdami koncerte dalyvauti, atsiuntė \$25 auką, Jonui Januškiui ir kt. dėmesį; Onai Mučiskienei ir visoms šokėjų mokytojomis už gaudžių vaišių rengimą programos dalyviams, K. Tamošaičiui ir sūnams už muzikos įrengimą.

Dar kartą nuosirdus aciu visiems.

Ona Ivaskienė,
Sambūrio vadovė

S. Santvaras vyksta
į Chicago

Birželio 3 d. sukako 5 metai, kai Chicagoje mirė žymus visuomenės veikėjas Antanas Olsis. Birželio 15 d. Chicagoje rengiamas jo mirties sukakties paminėjimas, kuriame pagrindiniu kalbėtoju pakviestas rašytojas Stasys Santvaras.

AUTOMECHANIKAS

prie Amerikos ir užsienio automobilių, bet ne prie sunkvežimių. Geros darbo sąlygos, po trumpo bandymo garantuotos geros pajamos. Kreiptis į Mr. Wentworth KE 6-9300, Hoover MOTORS 113 Hartmouth St., Bostone.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8761
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuoti maistai. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. — Oro paštu — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir SSRS muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrydės, megstiniai ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordionus, siuvas „Singer“ mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršui nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaikavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20". Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. ĮSTAIGA LIETUVISKA, KREIPKITES LIETUVISKAI VISI SIUNTINIAI ISTIKINO. KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽINIGIAUSIAI PATARNAUJA ir GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet. VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

ATEIKIME VISI!

Amerikos lietuvių tarybos, Bendruomenės ir Balfo skyriai šį šeštadienį, birželio 15 d. 7:30 val. vak., rengia 1941 m. birželio mėnesio didžiųjų išvežimų į Sibiro katorgą sukakties minėjimą, į kurį kviečia visus lietuvius.

Ateikime protesto pareikšti mūsų tėvynės pavergėjams. Kuo mūsų bus daugiau, tuo mūsų balsas bus reikšmingesnis. Ir svetimieji, kurių pagalba mums reikalinga, matys, kad mes tesame pasiryžę kovoti, kol Lietuva atgaus laisvę.

Kas neturi nenugalimų kliūčių, visi sueikime į šią susirinkimą.

Sachmatų rungtynės lygiomis

Birželio 8 d. So. Bostono L. piliečių dr.-je įvyko FASK Rytų apygardos sachmatų pirmenybės. Dr.-jos sachmatų pirm. dr. A. Kapochy atidarymo žody apgailestavo N. Yorka sachmatininkų nepaįrodymą, o dalyvaujančias L.P. Dr.-jos komandas ragino gerai kovoti. Jis neapsiriko. Rungtynės po įtemptos kovos baigėsi lygiomis 2½—2½ tš. Pirmą komandai taškus laimėjo Gediminas Sveikauskas, buv. Bostono meistras, laimėjęs prieš Kazį Merkį (Šveikauskas buvo nuvykęs į namus rungtis pas dar nevaikstantį K. Merkį), H. lentoį Algirdas Makaitis įveikė Keturakį, III lentoį Leopoldas Šveikauskas sužaidė lygiomis su žilagalviu Petru Kontautu, A. Leonavičius pralaimėjo Jonui Starinskui ir Ramūnas Girmius suklupo prieš Rimą Karo. Nežiūrint baigtų rungtynių lygiomis laimėjimas atiteko pirmajai komandai už svaresnius taškus, pelnytus pirmose lentose. Drauge pirmą komandą atiteko Bostono inžinierių pereinamoji dovana. Šios rungtynės parodė, kad Bostono lietuviai turi nebe vieną, bet dvi vienodo pajėgumo sachmatų komandas.

Gabė So. Bostono L.P.D. sachmatų klubui.

BUTAS NUOMAI

3 kambarių butas su vonia, rami vieta, visai arti prie Broadway ir Dorchester gatvių So. Bostone. Kreiptis 272 Gold St., telefonas AN 9-0769. (25)

Laisvės Varpo vaju ir gegužinė

Kaip kasmet, taip ir šiemet vykdomas piniginis vaju Laisvės Varpo naudai. Kas pagal specialius pakvitavimo lapelius šio vaju metu paaukos bent 25 centus, tas galės birželio 22 d. gegužinėje Romuvos parke Brocktone dalyvauti dovanų paskirstyme. Pirmoji tu dovanų yra 25.00 dol. grynais pinigais, antroji — 15.00 dol., o trečioji — 10.00 dol. Vaju pakvitavimo lapeliai pasiųsti visiems tiems, kurių antrašai buvo žinomi. Tikimasi, kad visi klausytojai į šį reikšmingą vaju įsijungs. Vaju rezultatai turės didelę įtakos tolimesnei Laisvės Varpo veiklai, kuri reikšiasi ne tik sekmadieninėmis programomis lietuvių kalba, bet taip pat specialiomis programomis anglų kalba vasario 16-sios ir rugsėjo birželio įvykių proga, įvairia talka kitoms mūsų organizacijoms ir kultūrinių parengimų organizavimu.

Gegužinė rengiama birželio 22 d., šeštadienį, kad sekmadienis liktų poilsui prieš pirmadienį, kaip darbo dieną. Romuvos parkas Brocktone yra puiki vieta tokiam lietuviškam subatvakariui, į kurį laukiama Laisvės Varpo klausytojų su draugais ir pažįstamais iš visų tų vietovių, kuriose Laisvės Varpas girdimas ir klausomas.

Lietuvių fondo komitetas

Birželio 6 dienos susirinkime sudarytas šitos Lietuvių fondo komiteto branduolys:

pirm. Antanas Skudzinškas, sek. Paulina Kalvaitienė, izd. Bronius Paliulis, nariai — Povilas Jančauskas, Bronius Utenis, Vytautas Izbičkas, Jonas Venckus, Teresė Stankūnaitė, Antanas Kriščiūnas, Feliksas Zaleskas ir Stasys Griganavičius.

Komitetas nutarė posėdžiai kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį So. Bostono lietuvių piliečių draugijos patalpose.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti „Keleivį“. Kaina metams penki doleriai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centro susitarimą su U. S. S. R. VNESHPOLSYETORG

įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nustatytoji suma ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisymu, pav. automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo prietaisai, šaldytuvai, pianinai, akordionai, siuvasmosios mašinos, laikrodžiai, palatai, kostiumai, medžiagos batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiančia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway

So. Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

Sokių sambūrio gegužinė

Onos Ivaskienės vadovaujamas Tautinių šokių sambūris sekmadienį, birželio 30 dieną, Romuvos parke Brocktone rengia gegužinę.

I. Vasyliūno mokinių koncertas

Izidoriaus Vasyliūno mokinių koncertas bus šį šeštadienį, birželio 15 d. 5 val. vak. Tautinės S-gos namų salėje. Tai jau trečiasis iš eilės toks koncertas.

Visi, kurie domisi mūsų jaunimo pastangomis muzikos srityje, kviečiami atsilankyti.

Baigė mokyklas

Daiva Mučinkaitė ir Audronė Lapinskaitė baigė Mergaičių vidur. mokyklą ir stos į Bostono kolegiją.

Jūra Galinytė baigė Jermiah E. Burke virur. mokyklą ir Giedrė Karosaitė Mergaičių vidur. mokyklą, abi studijuos Valstybinę mokytojų kolegiją.

Gintautas Vaičaitis baigė Marianopolio vidur. mokyklą.

Northeastern universitetą baigė: Algis Kriščiūnas, Stasys Žižniauskas, Silvija Kriščiukaitytė ir Danutė Melnikaitė.

Ožka ir priėdusi bliuana.

Gubernatorių paskelbė Pabaltijo laisvės dieną

Birželio 6 d. N. Anglijos pabaltiečių draugijos delegacija atsilankė pas Ma.s. gubernatorių Endicott Peabody, kuris pasirašė deklaraciją, skelbiančią birželio 14 d. Pabaltijo laisvės dieną, ir pasakė reikšmingą kalbą. Joje jis priminė Lietuvos di. gub. pabaltiečių draugijai, kad ji pri. mena amerikiečiams Pabaltijo valstybių dabartinį likimą ir savo reikšmingą veiklą toms valstybėms išlaisvin. ti.

Šita kalba bus perduota iš WCRB radio stoties birželio 11 d. 9-10 val. vakare. Be jos, dar bus pabaltiečių muzika, kurios lietuviškąją dalį paruošė komp. Jeronimas Kacinskas.

Delegacijos dalyvavo: lietuvių — adv. John Grigalus, inž. Vytautas Izbičkas ir D. Rudžiūnaitė; latvių — Z. Valdons, kun. F. H. Ruperts ir Berzins; estų — E. Kalman.

Ta proga gubernatoriui buvo padovanota Armonienės knyga „Palik savo ašaras Maskvoje.“

Diena juokiasi iš nakties darbo.

Miklus kaip rungas.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOŠIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilociklų FM Bangomis 105.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VISCINIS 47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS. Tel. JUniper 6-7209

TAUPYK \$\$\$ SU FORTUNA FUEL CO. ALIEJAUS SILDYMU FORTUNOS "EXTRA"—NEKAINUOJA "EXTRA"

1. Laisvas aptarnavimas: Tai reiškia garantuotą 24 VALANDŲ APTARNAVIMĄ BĖDOJE, naktį ar dieną, burnerio ir jo kontrolės. Absoliučiai be mokesčio šventadieniais ar savaitgaliais... bet kurią sezono dieną.
2. Nemokamas metinis peržiūrėjimas: Visiškas pagrindinis apsaugos peržiūrėjimas kasmet burnerio ir katilo, jų išvalymas. Tas užtikrina gerą šildymą, mažesnes kuro išlaidas. Ir Jums tai nieko nekainuoja.
3. Dalių išlaidų garantija: Fortuna garantuoja pakeisti bet kokią burnerio ir jo kontrolės dalį, skaičiuojama tikta esamas kainas pagal kainoraštį. Žinoma, už darbą nieko neskaitoma.
4. Lengvas mokėjimo planas: Jūs pasirenkate mokėjimo planą, kuris jums geriausiai tinka. Labai populiarus yra mūsų mėnesinis biudžeto planas — jūsų visos šildymo išlaidos apmokamos lygiomis dalimis per 10 ar 12 mėnesių. JOKIŲ PAPILDOMŲ IŠLAIDŲ.
5. Reguliarus patikimas kuro pristatymas: Fortuna seka jūsų kuro suvartojimą ir numato, kiek jums jo reikia, nežiūrint, koks būtų oras. Jums niekada nereikia šaukti, kad pristatytų kūrą. Visi sunkvežimiai su aliejumi turi radijo susisiekimą greitai ir veiksmingai aptarnavimui.

Mes mielai noru duodame Jums informaciją apie Fortuna Fuel Co., atsakome visus Jūsų klausimus ir padedame Jums palyginti metines kuro išlaidas su kitais aliejaus pristatymo planais. Tik pasakykite žodį, ir vienas iš mūsų Namų Patogumo Inžinierių atvyks Jus aplankyti Jums patogiu laiku. Pašaukite telefon: GEeneva 6-1204, arba pasiųskite atvirutę:

45 DORSET ST., DORCHESTER FORTUNA FUEL CO.

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikta vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eik į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Parduodu automobilį

Parduodu 1949 m. Buick geram stovyj. Kreiptis 8-9 val. rytais ir 6-19 val. vakarais: Jasas, 202½ 8th St., So. Boston, Mass. (24)

GERIAUSIAI PASILSETI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD—Osterville, Mass., Kurorte Prie atviro Atlanto jūros plažo, pušų pavėsyje gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės vietoje

"AUDRONĖ"

* Viloje "Audronė" erdvūs kambariai ir gražus pušynas — parkas.

* Šiltos Golfstremo srovės atviro jūros plažas tik 7 minutes pėsčiom.

* Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.

* Geras lietuviškas maistas.

Vila atidaryta vasarą, nuo birželio 15 iki rugsėjo 15 dienos.

Lietuviai savininkai dr. Ed. ir Marija Jansonai visus maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

Iš anksto dėl kambarių rezervavimo kreiptis: E. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston 24, Mass. Tel. 288-59999. Po birželio 15 d. kreiptis adresu: Audronė-Jansonas, 87 East Bay Road, Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 424-8425. (—)

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai JONAS ŽILINSKAS 629 E. Sixth Street South Boston Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805 Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPĖDINIS

OPTOMETRISTAS Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraus iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 925 E. Fourth St., So. Boston Atlieku visus patalymų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biizno pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 val. vakaro. Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.)... Visais insurance reikalais kreiptis: BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS Plumbing—Heating—Gas—Oil License No. 4839 Į Gazo šilumą permaitinti \$265 Telefonas: CO 5-5839 12 MT. VERNON STREET DORCHESTER 25, MASS.

SAV-ON

ROOFING and SIDING CO. 409 W. Broadway, So. Boston AN 8-2150

DAZOME IR TAISSOME

Al Steckle F. Pukanasis Res.: 8 Faxon St. Natick Brockton 583-8004 655-0807

DOVANOS I LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nu. cina tvarkingai ir be trukdymosi. Neužmirškime giminių draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2—4 ir 6—8 Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą 495 Columbia Road Arti Upham's Corner Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas X RAY 534 Broadway, So. Boston, Mass. VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7 TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis: 287 Concord Rd., Billerica, Mass. TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance 409 W. BROADWAY South Boston, Mass. Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS—Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai Elektros Prietaisai Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4148 Benjamin Moore Dažai Popierios Siėnomos Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai